

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Sredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Volilci! Slovenci!

Dne 6. decembra 1913 stopiti Vam bo zopet na volišče, da pri ožji volitvi odločite, dali naj Vas v deželni zboru zastopa mož **naprednih načel**, ali pa pristaš nazadnjaške ali koruptne klerikalne stranke. Narodna Vaša dolžnost in čast Ljubljane Vas kliče, da izberete in odpošljete v deželno zbornico iz svoje srede moža, ki bo neustrašeno in vestno zastopal Vaše gospodarske in narodne koristi. Narodno-napredne stranke kandidat za splošno kurijo v Ljubljani je dosedanji njen zastopnik v deželni zbornici:

Josip Turk

posestnik in podjetnik v Ljubljani.

Strankina čast in čast naše bele Ljubljane zahtevate, da združimo vse moči za sijajno zmago našega kandidata. Omahljivcev v naših vrstah ne sme biti!

Volilci! Slovenci! Narodno-napredna stranka je vedno visoko dvigala slovenski prapor, prapor slovenske, napredne Ljubljane.

Zato pa Vas stranka poziva, da se pri ožji volitvi združite vsi pod njenim praporom ter soglasno volite kandidata narodno-napredne stranke.

Z neustrašnim, odločnim nastopom in s strogo disciplino naših vrst, je zmaga — **naša!**

Izvrševalni odbor
narodno-napredne stranke.

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanosti.

Spisal L. C.

(Dalje.)

XLVIII.

Pa prinesi
tistega iz kota v klet!

Ašker c: Mučeniki.

Pogoreli mladi kaplan Urh Čuk je bil po kazenski razpravi tako razkačen in divji, da si je v mestu najel takoj svoj voz in se odpeljal proti Orehovljam, ne da bi se še kaj brigal za Franceta Srebrota in ostale svoje priče, ki so ga danes tako sramotno pustile na cedilu.

Ko se je kaplan pripeljal v Orehovlje, dobil je takoj od svojega župnika poziv, da naj mu pride poročat o izidu razprave. S težkim srcem se je ubogi kaplan odzval župnikovemu poročilu, ker je slutil, da se župnik ne bode nič kaj razveselil njegovega neugodnega poročila in da mu utegne celo pošteno izmiti glavo.

Župnik dr. Jurij Podpečnik je takoj po vstopu mladega kaplana razbral raz njegov blede in prepadi obraz, da se kazenska razprava z Ivanom Novakom ni iztekla ugodno

za kaplana. Neprijazno in skoraj osorno mu je vsled tega velel, da naj mu poroča, kaj se je zgodilo danes pri sodišču.

Mladi kaplan je začel s tresočim glasom nato pripovedovati svojemu župniku, kako so izpovedale zanj neugodno Novakove priče in kako sramotno so ga zapustile njegove razbremenilne priče, kako je tudi sodnik kot neodločilno zavrgel izjavo županove vdove Neže Novakove z grožnjo, da bo sodelil po postavi z zaporom od enega do 6 mesecev, če kaplan ne sprejme Novakove poravnalne ponudbe ter da je nato iz strahu pred sramotnim zaporom pristopil naporavnalno ponudbo obtožitelja Novaka.

»In vsebina te poravnave?« vprašal je rezko župnik svojega kaplana.

Nato vprašanje je mladi kaplan z jeclajočim glasom začel pripovedovati svojemu župniku vsebino od nje podpisane izjave. Ko je župnik slišal iz ust svojega kaplana pod kako ponižujočimi in naravnost sramotnimi pogoji se je poravnal pred sodiščem z njegovim protivnikom Ivanom Novakom, je zdivjal in peneč se od jeze začel rohneti nad ubogim kaplanom, katerega je obkladal z najraznovrstnejšimi psovskami, med katerimi besede kakor smrkovec, škodljivac duhovskega ugleda, paglavec itd. niso bile najostrejšje. Zato je kaplanu kategorično izjavil,

da se danes pred sodiščem podpisana izjava ne bo nikdar prečitela raz prižnico, dokler je on župnik pri cerkvi sv. Petra v Orehovljah in da bo o tem tudi še danes službeno poročal visokemu knezoškofskemu ordinariatu v Ljubljani, da od tod dobi strogo naročilo, da ne sme dopustiti po kaplanu nameravanega javnega pohujšanja raz prižnico. Očital je nadalje kaplanu, da nima v sebi niti trohice mučeniškega zanaša, ker bi bil sicer rajši prevzel nase najstrožjo kazen, kakor pa podpisal za katoliškega duhovnika toli sramotno poravnavo, katere vsebina je taka, da mladi kaplan ni več mogoč na svojem mestu, ker bi se sicer vsi pošteno misleči katoliški ljudje v župniji morali venomer nad njim zgražati in pohujševati. Svoje ostre besede je zaključil župnik dr. Jurij Podpečnik s tem, da je še povedal svojemu kaplanu, da bo v svojem poročilu na visoki knezoškofski ordinarijat najodločnejše zahteval, da se mora kamen pohujšanja nemudoma odstraniti iz Orehovelj, to je, da se mora grešnega kaplana takoj premestiti na drug kraj. S temi osornimi besedami je odpustil razkačeni župnik svojega nesrečnega kaplana, ki je z obupanim srcem zapustil župnikovo sobo in se podal iskat tolažbe k svoji edini prijateljici Reziki v konsumno društvo.

Ko je zavrnil Rezika prepadi obraz svojega ljubega Urha, je takoj

pa je, da se afera eventualno predloži razsodišču antiduelne lige. Zastopnika FZM. Kummerja sta ta predlog zavrnila ter — odšla.

V jugoslovanskih parlamentarnih krogih se naravno živahno razpravljalo o rešenju hrvaške krize in splošno se izražala zadovoljnost nad uspehom trezne in preudarišne taktike koalicijske, ki se ni obotavljala, podvreči se veliki dolžnosti, da z mnogimi žrtvami omogoči ustvariti predpogoje za restitucijo hrvaške ustave. Kako da se bodo stvari na Hrvaškem razvile, o tem pa nikakor ne vladajo enotni nazori. Imeli smo priliko govoriti tozadevno z raznimi jugoslovanskimi poslanci ter podajemo v naslednjem vsebino našega razgovora z odličnim in razboritim politikom, županom dubrovniškim poslancom dr. Melkom Čingrijo. Dr. Čingrija pravi: »Ukinjenje komisarijata smo pozdravili z zadovoljstvom, akoravno ono ne znači definitivnega rešenja hrvaške krize, temveč pomeni le potrebno odgodenje te krize. Posledice nam pokaže bodočnost; odvisne pa niso le od koalicijske, temveč tudi od zadržanja merodajnih faktorjev v monarhiji, katerim, žal, ne moremo zaupati. Koalicijske je vzela na sebe težko breme, toda treba ji je zaupati, da bo pri razrešitvi zapletajev sodelovala le v toliko, v kolikor ima garancije, da se bo to zgodilo v korist celega naroda. I. e. v kolikor bo to odgovarjalo realni narodni politiki. Ugovor pravašev, da je koalicijska vsled sporazuma z ogrsko vlado opustila zahtevo po finančni neodvisnosti Hrvaške, ni upravičen, ker je bilo razrešenje krize istodobno z doseženjem popolne finančne neodvisnosti nemogoče. Treba počakati, da li ne pomeni baš sedanje razrešenje krize s pomočjo koalicijske prvi korak k finančni samostojnosti. Kot zdravi narodni element bo koalicijska, kakor vse kaže, v volitvah zmagala, kar smatram za predpogoji, da donese ono rešenje krize narodu koristi ter omogoči zdravo in trezno delo za bodočnost.«

Napredni jugoslovanski poslanci so danes živahno povpraševali po rezultatih kranjskih volitev ter izražali odkrito zadoščenje nad krasnimi uspehi naprednega gibanja. Prvi močnejši sunek v organizem jugoslovani-

skega klerikalizma je izvršen. Nele mi Slovenci, najširši jugoslovanski krogi vedo ceniti pomen tega čina. Moralni uspeh včerajšnjega dne sega daleč čez meje kranjske dežele.

Razkritja o dr. Šusteršiču in o njegovem klubu.

Kakor je znano, sta dr. M. Drinković, državni poslanec v Šibeniku, in dr. I. Krstelj, bivši župan in deželni poslanec v Šibeniku, izstopila iz hrvaške stranke prava, in sicer radi protinarodne politike, ki jo vodi v zadnjem času ta stranka, in radi klerikalnih vplivov, ki so si v poslednjem času priborili odločilno besedo v tej stranki.

Pod naslovom »Obračun« priobčuje sedaj dr. M. Drinković, ki je bil dolga leta član Šusteršičevega kluba v svojem glasilu, šibeniški »Hrvatski Riječi« zanimiva razkritja o politiki dr. Šusteršiča in njegovega kluba.

V »Hrvatski Riječi« z dne 25. novembra piše dr. Drinković med drugim:

»V Dalmaciji že zdavna delujejo na to, da bi osnovali čisto vladno klerikalno avstrijsko stranko, a misijo, da to stranko okrepi in ojači, ima po izrecni izjavi dr. Šusteršiča, namestnik grof Attems, ki je prišel k nam, da podpira pravaše. Prišel pa je semkaj po previdnosti in vsled truda dr. Šusteršiča, kakor se je leta meni nasproti opetovano hvalil.«

V »Hrvatski Riječi« z dne 29. novembra piše dr. Drinković o znani akciji v državnem zboru na Dunaju, da se odpravi neustavno stanje na Hrvaškem. V to svrhu bi se imela pričeti obstrukcija jugoslovanskih poslancev v parlamentu. Da se izvede ta načrt, se je dr. Drinković odpravil v Ljubljano, da pridobi za obstrukcijo dr. Šusteršiča in njegov klub. Šusteršič ni hotel prevzeti nobenih obveznosti, rekoč, da bo že na Dunaju videl, kaj kaže ukreniti. Prišedši na Dunaj, Šusteršič seveda ni prišel obstrukcije, kakor so Hrvati od njega zahtevali, marveč je vložil samo nad vse krotko in ponižno interpelacijo radi odprave ustavnosti

prižnico prečitata ta usodepolna izjava, temveč da bo o tem poročal knezoškofskemu uradu s predlogom, da naj se nesrečnega kaplana nemudoma premesti drugam.

»Tako se je iztekel ta dan nesreče za me,« je končal obupan kaplan svojo žalostno povest. »Ne samo, da sem pri sodišču sramotno pogorel, moral bodem sedaj sramotno oditi tudi iz Orehovelj in zapustiti tebe in svoje nesrečne in zavožene zavode, pri katerih se bo nedvomno izvršil takoj polom, čim pride vodstvo v druge roke. Vsega tega je kriv edino ošabni dr. Podpečnik, ki ni niti z eno svarilno besedo skušal brzditi mojega mladostnega ognja in moje mladeniške neizkušnosti, temveč me je še s pretkanimi sveti bodril k nepremišljenim dejanjem.«

Mladi kaplan se je nato ob prsih svoje Rezičke zjokal kakor otrok.

»Nikar ne obupuj moj ljubi Urh,« začela je deklica tolažiti mladega kaplana, »vsaj še ni vseh dni konec. Ta ošabna pošast dr. Podpečnik pa nima niti najmanjše pravice, da se je nad teboj tako znosil. Pometa naj rajši pred svojim pragom, ker je tam več kot dovoli smeti in nesnage. Pomisli naj samo, kaj dela z županovo vdovo, ki je prišla po njegovi zasluzi že ob vso pamet in katero bodo danes ali jutri morali odpeljati na Studenec. Pa to ni edina njegova žrtev v Orehovljah. Pomisli naj le ma-

na Hrvaškem, katero interpelacijo je sestavil v dogovoru in v sporazumu z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom.

Nato nadaljuje dr. Drinković doslovno tako - le:

»Taktar je dr. Šusteršič spraval pred klub znano, s Stürgkhom dogovorjeno interpelacijo; tu so se kljub mojemu upornemu protivljenju in navzlic odporu dr. Krstelja, odločili za to mizerno sredstvo. Dr. Šusteršič in njegovi konfidenti so s tem v resnici preprečili vsak stik in vsako skupno delo z ostalimi strankami. — Ker so dr. Prebeg, dr. Horvat in vsi drugi verjeli zatrdilom dr. Šusteršiča, da bo komisariat na Hrvaškem padel že čez nekaj dni vsled »bombe«, kakor je dr. Šusteršič z emfazo imenoval svojo interpelacijo, ni preostalo meni in dr. Krstelju, ki je medtem tudi prispel na Dunaj, ničesar drugega, kakor da sva pri drugih strankah skušala rešiti to, kar se je še dalo rešiti, namreč ugled in čast stranke, ki je na Dunaju pred Šusteršičem, od njega zapeljana, prelomila svojo, narodu in vsem narodnim strankam javno dano besedo.

Toda dr. Šusteršič ni samo spjal Hrvate žejne preko vode, marveč je tudi prelomil sklep svojega kluba, ki je jamčil za to, da bo storil vse najodločnejše korake za slučaj, ako komisariat na Hrvaškem ne bo odpravljen.

V tem oziru lahko jamčim za več zelo važnih izjav dr. Šusteršiča, ki mi takrat niso bile povsem jasne.

Dr. Šusteršič je oštel svojega konfidenta, kako je mogel priti do zaključka, da bi on — dr. Šusteršič — skupno nastopal z — »desperadi«. (Misli je pri tem druge narodne stranke v Dalmaciji.) Pri tej priliki se je nasproti meni ves razjarjen izrazil, da ni lepo, ako mi Hrvati prihajamo k njim radi komisarijata, zakaj, ako bi se kaj takšnega uvedlo na Kranjskem, bi oni ne šli apelirati na Hrvate v Zagrebu.

To izjavo dr. Šusteršiča sem omenil pred celokupno upravo stranke v Sarajevu ter pripomnil — ko me je uprava zopet hotela poslati na Dunaj —, da bi za cel milijon ne šel več k Šusteršiču radi komisarijata na Hrvaškem.

Po sarajevski skupščini so šli drugi na Dunaj, misleč pridobiti klerikalni »Slovenski klub« za one odločne korake, ki jih je dr. Šusteršič obljubil za slučaj, ako bi komisariat na Hrvaškem trajal še po njegovi »bombi«, po kateri je bilo treba še nekoliko dni čakati na njen učinek.

Skupščina v Sarajevu se je vršila dne 7., 8. in 9. junija 1912., a že 22. junija so bili v dunajskem parlamentu sprejeti novi vojni zakoni, toda klerikalni »Slovenski klub« ne samo da ni obstruiral, marveč ni niti dovolil, da bi naši poslanci obstruirali. Kljub zaključku pokrajinske in vrhovne uprave stranke prava, so poslanci hrvaško - slovenskega kluba nastopili tako, da sem že takrat smatral za več kakor dokazano, da je posel obstrukcije in navidezne borbe tega kluba za pravice našega naroda ena največjih švindlarij, ki si jih je mogoče misliti.

Radi ene Šusteršičeve interpelacije glede komisarijata na Hrvaškem smo svoječasnno v našem listu mnogo pisali in dokazovali, da je bila ta interpelacija samo udarec v vodo, samo manever, dogovorjen z grofom

Stürgkhom. Klerikalci so nam takrat očitali, da lažemo in obrekujemo ter so napovedovali, da se bo v kratkem pokazal učinek dr. Šusteršičeve »bombe«.

Toda ta učinek je izostal, sedaj pa je prišel še dr. Drinković s svojimi razkritji, ki do pičice potrjujejo naše svoječasnne informacije o vlogi dr. Ivana Šusteršiča pri akciji za odpravo komisarijata v Hrvaški.

Kakor povesodi, je tudi tu bil nastop dr. Šusteršiča samo pesek v oči. Dr. Drinković, bivši Šusteršičev tovariš v hrvaško - slovenskem klubu, to izpričuje.

Shodi v Ljubljani.

V nedeljo ob 3. popoldne se je vršil na Barju pri Mokarju izborni obiskani shod.

Govoril je na shodu župan ljubljanski

dr. Ivan Tavčar,

ki ga je zbrano ljudstvo navdušeno pozdravljalo.

Možje volilci!

Nimam obilo prilike zahajati med vas, ki kljub svoji oddaljenosti spadate pod mestno občino ljubljansko in imate vse pravice, kakor drugi prebivalci našega mesta.

Prijatelji! Najprej moram opravičiti kandidata za splošno kurijo, Turka, ki je po opravičku zadržan. Volilni boj gre za našo stranko, ki ima danes v rokah Ljubljano. Oseba tu ne pride v poštev, gre samo za stranko.

Meni je mnogo na tem, da prodre naša stranka in da zmagamo mi, ki imamo v rokah mestno občino in odločujemo vsled tega tudi o usodi Barja.

Dobro vem, da se vam Barjanom godi slabo in sem prepričan, da se bo morala mestna občina bolj pečati z vašimi zadevami ter bolj gledati na to, da ponehajo sedanje klavrne razmere.

Odkrito priznam, da dosedaj vseh vaših potreb nisem dobro poznal in na sistemu je bilo ležeče, da se je moglo zgoditi, da ste morali prositi za to, kar vam gre. Zdaj je vzdihoval eden zaradi tega, zdaj drugi zaradi onega jarka, zdaj je bilo nasuti ta, zdaj oni stradon. In ob sebi umemno je, da mora za vse to skrbeti mestna občina ljubljanska, ker ste vi njeni občani. Prišel sem do prepričanja, da bo treba za Barje ustanoviti poseben fond, iz katerega se bodo morali pokrivati stroški za vaše jarke in vaša pota, da ne bo za vaše jarke in vaša pota, da ne bo treba toliko moledovanja. Jasno je, da to nekaj stane, čisto gotovo pa je tudi, da mora Ljubljana za to skrbeti. V to popraviljanje mora priti že enkrat neki red. Vse bo treba storiti po gotovem načrtu, da ne bo treba več za vsako malenkost moledovati.

Zato bom predlagal, da naj se postavi redno vsako leto v proračun gotova vsota, ki bo zadostovala za ta dela. Saj je jasno, da mora mestna občina za vaše potrebe ravno tako skrbeti, kakor za svoje ulice, kjer tudi ne čaka šele na pritožbe in prošnje gospodarjev v teh ulicah.

Priporočam se vam sam tudi kot kandidat za deželni zbor, ne kot oseba, marveč ker me je postavila stranka in ker sem mnenja, da mora

lo, kaj je vse počel s članicami svoje presvete Marijine družbe in potem mu bode skoro padla raz glavo ona svetla krona, s katero se diči pred ljudmi. Njegova neizpodbojna zasluga je namreč, da bodo najmanj 4 marinarije v kratkem okuščale neskončno veselje nezakonskega materinstva in to štiri dekleta iz najboljših orehovelskih hiš. Zato pa naj bo le lepo tiho in ponižen, ker nima prav nobenega povoda, da bi nastopal kot brezmadežni svetnik in da bi krivično sodil svojega duhovnega sobrata, ki je le vsled svoje mladeniške neizkušnosti zabredel v nesrečo. Le potolaži se moj preljubi Urh, še jutri grem k ti pošasti in mu bodem povedala take, da bode postal pred menoj majhen, kakor ponižen kužek.

Mladega kaplana so odločne besede njegove prijateljice tako potolažile, da se je spomnil, da je odšel iz okrajnega mesta brez obeda in da je danes še takorekoč tešč. Na prijazno povabilo mlade deklice segel je po prigrizku in si potolažil svoj glad, pri čemur mu je Rezika pridno pomagala. Ko si je mladi kaplan potolažil svoj glad in ugasil svojo žejo, ga je pa Rezika opozorila, da je postal obseg njenega telesa tak, da svoje stanja ne bode mogla več prikriti ljudem.

»Preljubi moj Urh,« nadaljevala je Rezika, »sedaj je prišel čas, ko moram radi hudobnih jezikov zapustiti Orehovlje, da ne bo prišlo še to na dan, ker bi vsi ljudje gotovo uga-

nili, da se imam tebi zahvaliti za svojo obsežnost. Danes bova torej praznovala slovo, ker mislim že jutri oditi takoj potem, ko bodem župniku jasno in odkrito povedala svoje mnenje. Odšla bodem pa najprej k svojim staršem v Ljubljano, kjer pa ne bodem mogla dolgo ostati. Za naju oba bi bilo najbolje, ako sploh zapustim domači kraj in se preselim — ne čudi se moj ljubi Urh — v Ameriko, kjer imam prav dobro omoženje svojo sestrnico, ki me je že večkrat vabila k sebi. Pri svoji sestrnici bi bila prav dobro spravljena. Moja sreča bi bila pa popolna, če bi prišel ti za menoj v Ameriko, kjer gre za slovenske duhovnike jako trdo, vsled česar sprejmo z odprtimi rokami vsakega slovenskega duhovnika, ki pride k njim. Se iz Ljubljane ti bom takoj poročala, kdaj se odpeljem k svoji sestrnici v Ameriko in ti bodem tudi poslala svoj natančen ameriški naslov, da bodeš lahko prišel za menoj, če bodeš hotel. Seveda praznih rok pa ne smem iti iz Orehovlj, ker bodo prihodnji časi zame združeni z velikimi izdatki, katerih pa ne smem pokrivati iz nedotakljive glavnice svojega bodočega otroka. Prosim te radi tega, moj ljubi Urh, da bi me nekoliko preskrbel z denarjem za bližnjo bodočnost in za dolgo pot v Ameriko in upam, da ne bodeš tako neusmiljenega srca, da bi svojo Reziko prepustil trdosrdno preteči bedi in pomanjkanju.

S takimi in podobnimi besedami je pregovarjala mlada deklica svoje-

biti župan ljubljanski v deželnem zboru.

Vaše Barje ima res zelo nesrečen položaj. Ker slučajno in ne po svoji krivdi, spadate pod mestno občino, noče deželni odbor storiti ničesar za vas, ki ste vendar sami kmetje. To vam pa je tudi znano, da je deželni odbor tudi pri vas dal gotovim ljudem podpore, drugim pa ne, ker niso klerikalni. Po mojem prepričanju je tako deljenje podpor krivično, ker bi se morale podpore deliti samo po potrebnosti. Oni podpirajo kmeta po vsi deželi, samo za vas, ki ste gotovo skoraj največji reveži med kmeti, ne store ničesar.

Potreben je za vas vodovod in prav nič se ne zlagam z nekim volilcem, ki je pred leti rekel na nekem shodu, da imajo Barjani dosti vode, da jo pošiljajo celo lahko v Ljubljano. Treba vam je dobre pitne vode, ne take, ki ni za človeka. In jaz stojim na stališču, da mora za ta vodovod žrtvovati nekaj Ljubljana in nekaj tudi dežela, dežela pa zlasti zato, ker je najela 14 milijonov kron posojila, od katerega bodo morali vrniti mestni prebivalci ljubljanski vsaj 6 milijonov. Dela za ta vodovod so proračunjena na 200.000 K vse je pripravljeno in obrnili smo se tudi že na deželni odbor za podporo. Pa zastonj čakamo na odgovor. Ljubljana iz lastnih moči pa tega dela ne more izvršiti.

Barjani ste v takem položaju, da ste navezani na Ljubljano in da imate samo korist od tega, če je ljubljanski župan tudi v deželnem zboru.

In še ena stvar je, o kateri se danes še marsikateremu niti ne sanja, to je

regulacija Ljubljanice.

Stroški za poglobitev kanala in Ljubljanice bodo znašali nekaj čez 4 milijone. Stvar je koristna za vas, ima pa prav nevarno ozadje. Vsi načrti za to poglobitev so namreč bili narejeni pred nekako 40 leti in naravno je, da je tudi podlaga za proračun iz onega časa. Že sedaj pa je stalo delo za nekako 2 milijona več, kakor je bilo proračunjeno in položaj je tak, da bodo stala dela končno za najmanj 3 milijone več, kakor je bilo proračunano. Določba za zgradbo teh zidov pa pravi: Štiri milijone za to plačajo sorazmerno država, dežela in Ljubljana. Zakon pa obsega še nadaljnjo določilo: Če stanejo dela več kakor 4 milijone, morajo ta presežek plačati oni, katerim na korist so se dela izvršila, in odbor za osuševanje Barja bo moral z nakladami pri barjanskih kmetih pokriti ta večji izdatek. Položaj je torej sledeči: Če bodo dela stala za tri milijone več, kakor je bilo proračunjeno, bodo morali to plačati barjanski kmetje. To pa je nekaj nemogočega, da bi iz teh revežev iztisnil več milijonov in če jim vzamejo vse, bi ostal vendar še dolg. Tudi zato je treba, da ostane Barjani v ozki zvezi z Ljubljano, ker jim nobeden ne bo mogel tako uspešno pomagati, kakor ravno ljubljanska mestna občina. Mesto bo moralo v to svrhu skrbeti, da napravi še en fond, da se pokrijejo nadaljnji stroški, ki bodo morda narasli iz teh del.

Župan govori nadalje o preiskavi na magistratu ter ožigosa zlasti sistem klerikalcev, katerim je popolnoma vse eno, če revež crkne za

plotom kakor pes. To je ena največjih napak, da hočejo vedno podpirati samo svoje ljudi.

Župan se dotakne nadalje hidroelektrične centrale ob Ljubljani ter oriše zavoženo spekulacijo z Završnico.

Da pokažejo vsaj na zunaj nekoliko ljubezni do kmeta, so vam poslali na Barje agrikulturnega inženirja. Jaz pa pravim, če postavite mene k plugu, da bom imel zelo malo mlatila, še manj pa jesti.

Najhujše pa nas napadajo vedno s staro pesmijo, češ da smo sovražniki vere. Ne verjamem, da bi vas bil kdaj kdo izmed naših voditeljev prisilil proklinjati boga in kaditi hudiču. Tudi je znano, da spoštujemo poštene duhovnike. To pa nam ne gre v glavo, da sme duhovščina nemoteno toliko politizirati. Namesto božje besede slišimo z lece samo volilne agitacije in pozivljajo vas na poboj političnih nasprotnikov. Jaz pa pravim, da to ne spada v cerkev in ravno tako trdim, da smo mi boljši zaščitniki vere in cerkve, kakor oni.

Župan je omenil nato slučaj vodiške Johance.

V to se ne vtikam, kdo je kriv. Tudi mi je vseeno če letajo nekatere prismojene ženske za prismojeno žensko. Pravim pa, da duhovščina ni storila svoje dolžnosti, da se ni potrudila podučiti ljudstvo, da ne bi verovalo v take goljufije. Zanemarila je duhovščina to svojo dolžnost ker se je brigala bolj za volitve kakor za božjo besedo.

Zato vam pravim, kadar pride duhovnik popisovat glasovnice, ni božji namestnik, marveč navaden politični agitator in če mu pokažemo vrata, nismo razžalili vere. To pa pravim, pri teh volitvah nimamo z vero prav nič opraviti.

Govornik je na to omenil slučaj Bučarja.

Saj vendar živimo v katoliški državi in božja zapoved sama pravi: Pusti pri miru svojega bližnjega ženo.

O nadaljnjih besedah županovih o ti aferi na tem mestu ne poročamo, ker je bila cela zadeva od njega in od raznih drugih govornikov že neshetokrat pojasnjena.

Klerikalni deželni odbor pa ni rekel samo: Prešestvuj, marveč celo, čim bolj boš prešestoval, tem bolj boš deležen naše podpore. Končno je župan pozival Barjane, da oddajo svoje glasovnice tudi v naprej kakor vedno do sedaj za napredne kandidate.

Govorili so še nadučitelj Črna-goj in domačina Mlinar in Kalan.

Volilci!

Shranite legitimacije za ožjo volitev, ki bo v soboto!

Štajersko.

Hrastnik. Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda priredi dne 14. decembra ob 4. uri popoldne v prostorih rudarskega konsumnega društva igro 3 dejanko s petjem »Moč uniforme«. Nato petje, srečolov, šaljiva pošta itd.

Deželni šolski svet štajerski je imenoval v svoji seji dne 29. novembra suplentinjo v Olimju Ireno Firm za definitivno učiteljico, dalje provizorično učiteljico v Sv. Miklavžu nad Ormožem Marijo Salamun za def. učiteljico; stalno je vpokojil nadučitelja v Blagovni Jakoba Stanteja; prestavil je učiteljico Emilijo Sorec iz Št. Vida pod Ptujem v Selo in definitivno učiteljico Klotildo Pirh iz Sv. Urbana v Št. Vid pod Ptujem.

Iz poštne službe. Imenovana je praktikantinja Ivanka Žager za pošto oficijantino v Šoštanju; trgovec Jakob Dernač je dobil mesto poštne- ga ekspedijenta v Artičah.

Ciril - Metodova šola na Muti priredi v nedeljo dne 7. decembra ob 2. uri popoldne otroško veselico Miklavževu. Starši in prijatelji slovenske obmejne mladine, pridite množično!

Iz Maribora. (Javna predavanja.) Zadnje predavanje, ki ga je imel minuli četrtek g. prof. M. Pirc o svojem potovanju po Italiji, je privabilo zopet lepo število poslušalcev, ki so sledili z napeto pozornostjo zanimivim izvajanjem g. predavatelja. Zato se je g. prof. odločil, da bo svoje predavanje prihodnjič nadaljeval, če le mogoče, s skioptičnimi slikami, tako, da bo to predavanje še mnogo bolj zanimivo; kdaj bo še pravočasno naznanjeno. V soboto, dne 6. decembra ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma bo pa predaval docent na češkem vse-

učilišču v Pragi g. dr. M. Rostohar o kulturnem pomenu narodnosti. K vsem tem predavanjem je vsak Slovenec dobrodošel in ima prost vstop. — Mariborčani, poplačajmo z obilnim obiskom zlasti trud g. doktorja, ki pride od tako daleč k nam, saj njegova izvajanja bodo zelo zanimiva, posebno izobraženstvu!

Iz Ljutomer. Naši sokolski dile-tanti vpriporijo v nedeljo, dne 7. decembra v Kukovčevi dvorani zabavno angleško burko »Charleyeva teta«. Čisti dobiček je namenjen za Sokolski dom. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Drobne novice. Iz Šmartna na Pohorju poročajo, da je pes gostilničarja Korena raztrgal devet ovc, od katerih jih je 7 takoj poginilo, dalje eno svinjo in eno lisico. Sedaj se pes potepa okoli po gozdovih. Torej tudi »Bauernschreck« na Pohorju! — Iz Šoštanja. Kakor smo že v »Slov. Narodu« poročali, je imel 18letni tesar Janez Medved prilično eno leto razmerje s svojo sva-kinjo Marijo Medved. Njegov brat je za to zvedel in mu prepovedal priti k hiši. Kmalu na to se je Marija Medved z arzenikom zastrupila in ko je ležala na parah, je prišel Janez Medved s puško in hotel brata ustreliti. Slučaj je hotel, da se mu to ni posrečilo. — Dobil je za svojo nevarno grožnjo pri cel-skem okrožnem sodišču 8 mesecev ječe. — Iz Rogatca. Pri Sekirniku v Sv. Katarini je padel 16 mesecev stari otrok tako nesrečno na žareč štedilnik, da je na opeklinah umrl. — V Hočah pod Mariborom se vršijo v kratkem občinske volitve. Med slovensko in nemškutarsko stranko bo prišlo do vročega boja.

Koroško.

Najden pogrešanec. V nekem gozdu pri Otmanjah je našel Franc Bratina mrtvega svojega brata Ivana Bratina, katerega pogrešajo že od 25. novembra. Zdravniki so dognali, da je umrl mož vsled srčne kapi.

Požar. V Bistrici je popolnoma zgorelo gospodarsko poslopje grofa Leopolda Goessa. Najemnica Roza Tauchhammer ima škode 14.000 K, ki je samo delno krita z zavarovalnino.

Vlom. V Sv. Mohorju so izvršili do sedaj še neznan tatovi vlom pri trgovcu Avg. Ederju. Odnegli so ves denar iz registrirne blagajne, 140 K iz nekega predala in veliko množino raznega specerijskega blaga.

Iz našega vilajeta. Pod tem naslovom poročajo iz Koroške o novem nesramnem nasilstvu Nemcev napram Slovencem v Velikovcu. Tam je nastavljen namreč že znani slovenozrc, eden najbolj bojevitih in razboritih nemških farjev neki Almer, ki opravlja službo kateheta obenem pa je nekaj potovalni učitelj nemškega šulrajna. Ta mož je vse več kot duhoven ima tudi šolske maše v Velikovcu. Pri teh mašah se je bral že od l. 1852. poleg nemškega tudi slovenski evangelij. Ker Almer seveda ne zna slovenski in bi tudi ne hotel brati slovenske besede božje, ko bi tudi znal, bere slovenski evangelij kanonik Žel. V zadnjem času pa so začeli nesramno bojkotirati slovenski evangelij nemški in nemškutarski šolarčki. Po prebrnem nemškem evangeliju, katerega poslušajo stoji, se pri branju slovenskega evangelija demonstrativno vsejedo. Kdo jih je to naučil ni posebno težko uganiti. Pripomnimo, da je to strašna nesramnost in brezobzirnost, posebno če pomislimo, da je na velikovških šolah okroglo 70% učencev slovenske narodnosti. In še nekaj. Kljub temu, da je večina šolarjev in drugih vernikov Slovencev privoščijo ti velekulturni nemški be-riči in hlapci Bismarka v celem letu eno samo slovensko pridigo in še to na — pustni torek. Ne gre nam tu za malenkosti, gre nam za princip. Ta nastop nemških fantalinčkov umevamo še lažje, če povemo da so poslali nemškutarji na merodajno oblast prošnjo, da bi se prepovedal pri šolarški maši slovenski evangelij, češ, da so velikovške šole nemške. S tem je tudi pojasneno pod čigavo zaščito ti pobalini celo v cerkvi javno prezirajo slovenski jezik in kdo jih je to naučil.

Pozor volilci!

Volilna dolžnost velja tudi za ožjo volitev, ki se vrši v soboto, dne 6. t. m. Opozarjamo volilce na to, da ne bodo mislili, da lahko ostanejo pri ožji volitvi doma.

Kandidatje kmečke kurije

ki voli 9. decembra t. l. so:

Za sodne okraje Radovljica
Kranjska gora:

Jože Gogala,
posestnik v Novi vasi.

Za sodne okraje: Kranj, Škofja
Loka, Tržič:

Jože Novak,
posestnik v Jami.

Matej Barle,
posestnik na Lužah.

Za sodne okraje: Kamnik, Brdo:

Matevž Seršen,
posestnik v Skaručini.

Za sodne okraje: Litija, Radeče,
Mokronog, Trebnje, Višnja gora in
Žužemperk:

Alojzij Pavlin,
posestnik v Trebnjem.

Ivan Bukovec,
posestnik v Mrzli luži pri Vel. Loki.

Ferdo Tomazin,
posestnik v Šmartnem pri Litiji.

Za sodne okraje: Krško, Kosta-
njevnica:

Matija Kožar,
posestnik, mlinar v Vel. Malencah.

Za sodni okraj: Novo mesto:

Amat Škerlj,
posestnik v Gotni vasi.

Za sodna okraje: Metlika, Črno-
melj:

Dako Makar,
posestnik v Metliki.

Za sodne okraje: Ribnica, Ko-
čevje, Vel. Lašče:

Ivo Pucelj,
posestnik in mesar v Vel. Laščah.

Fran Andolšek,
posestnik v Vel. Poljanah.

Za sodna okraje: Idrija, Vipava:

Fran Zagoda,
posestnik v Zadlogu pri Črnem vrhu.

Za sodna okraje: Ljubljanska
okolica in Vrhnika:

Jože Seidel,
župan in posestnik v Spodnji Šiški.

in

Andrej Knez,
posestnik na Viču.

Za sodne okraje: Logatec, Cer-
nica in Lož:

Fran Majdič,
višji živinozdravnik in posestnik v
Logatcu.

in

Anton Meden,
posestnik v Begunjah.

Za sodne okraje: Postojna, Se-
nožeče, Ilirska Bistrica:

Ferdo Gašpari,
živinozdravnik in posestnik v
Postojni.

Ivan Urbančič,
posestnik v Trnovem hiš. št. 84.

Primorsko.

K laški šolarski komediji v Trstu. Nemci v Trstu imajo res težko stališče. V boju proti Slovincem jim stoji povsod na strani in se ne strajo zveze niti z najhujšimi irredentisti. Težko pa je zanje, ko začno Lahi v svojih vrstah demonstrirati proti Nemcem samim. V tem slučaju ti tržaški Nemci ne vedo, kaj bi počeli. Z Italijani v tem slučaju ne morejo delati z roko v roki, skriti se ne morejo in v takih slučajih se pokaže tista bolna slaba stran tih nemško-laških zvez proti Slovincem. Tako je spravila tržaške Nemce v strašno zadrego zadnja šolarska komedija, ki so jo uprizorili laški šolarji v prid laške univerze. Ta komedija se je sedaj končala in Nemci so ostali zadnji na odru. Kako naj se poslove. Lahi so demonstrirali tudi proti Nemcem, graški Nemci so Lahe pošteno naklestili in tržaški Nemci so podpirali laške demonstracije. Da se sedaj po dovršeni komediji vsaj nekoliko opravičijo proti svojim severnim bratom, pošiljajo nemškimi listom poročila, da se Nemci laških demonstracij v Trstu niso udeležili. Koliko so ta poročila vredna, bo lahko vedel vsak, ki količkar pozna razmere v Trstu. Nemci se hočejo otestiti samo tega očitka, da so v zvezi z Lahi demonstrirali proti vladi in proti Slovincem, obenem tudi proti svojim severnim bratom.

Italijanski železničarji. Pred kratkim so aretirali, kakor smo poročali, v Crvinjano tri laške železničarje, ker so nalepili na neki železniški voz, ki je prišel iz Italije, sliko, ki sramoti našega cesarja. V St. Giorgio di Nogar so se zbrali zaradi tega člani laškega železničarskega društva in so sklenili, da bodo prosili laške oblasti, da jih ščitijo pred nasilnimi avstrijskimi oblastmi in zagrozili, da ne bodo vozili vlakov v Crvinjano, če ne izpuste dotičnih treh železničarjev.

Tat si najame pošteno predalo. Dotični defraudant se je izdal po več krajih tudi za Riedlingerja in za Majerja in je izvršil pod tema imenoma tudi več sleparij. V zaporu je rekel, da se imenuje Evgen Armic, da je 25 let star in da je doma z Blede. Po poskušnem samomoru je Armic v bolnišnici priznal vse svoje sleparije, ki vzbujajo veliko pozornost.

Žepne tatvine. V zadnjih dnevih so se začele zopet ponavljati žepne tatvine na ulicah in v javnih lokalih. Vsak dan prihaja nebroj ovad, ki kažejo, da izvršujejo tatvine izurjeni

in spretni tatovi, ki so bržkone v medsebojni zvezi.

Ogoljušan Amerikanec. Posestnik Jakob Ambrožič, ki se je vrnil pred kratkim iz Amerike, je ovdal, da ga je ogoljušal neki bančni uradnik v Buenos Aires za 350 K, na ta način, da mu je izročil pri menjavanju denarja mesto angleške funte, zlatnike po 20 frankov.

Star mozaik. V Ogleju se je posrečilo asistentu Požariju, da je dvignil star znamenit mozaik iz 4. stoletja. Mozaik predstavlja geometrične slike v krogih, v katerih so delni in razni ptici.

Izprte delavce na Reki. Izprte delavce v tovarni za torpede na Reki 1300 po številu, je sprejela tovarna po dovršenih pogajanjih zopet v delo.

Pozor volilci!

Klerikalci pobirajo legitimacije, da jih obdržijo do sobotne ožje volitve. Nobeden ne sme dati legitimacije iz rok!

Dnevne vesti.

+ **Prihodnja seja občinskega sveta ljubljanskega** bo v četrtek 18. t. m. ob 9. zvečer v mestni zborovni dvorani. Na dnevnem redu te seje bo proračun za l. 1914. Občinski svetovci so dobili tiskan proračun že v roke.

+ **Žalostni zmagovalci.** Izid volitev iz splošne kurije, je pokazal tako velikansko nazadovanje klerikalcev, da je črna stranka vsa potrla. »Slovenec« se sicer dere, da je bila zmaga »sijajna« in obrača številke na vse plati, da bi skril resnico, toda vse njegove besedovanje je prisiljeno in ne prihaja iz srca. Pred očmi mu pač stoji za klerikalce le preveč strašna resnica, da se je število protiklerikalnih glasov pomnožilo za 7300 glasov, da so klerikalci na celi črti izgubili na tisoče glasov in da stoji danes proti 50.000 klerikalnim glasom 31.000 protiklerikalnih. Za stranko, ki vedno kriči, da stoji vse v njenem taboru in da ima ves narod na svoji strani, je to res strašno in zato se nič ne čudimo, da klerikalci svoje zmage niso nič prav veseli. Je pač huda slana padla in zamorila toliko klerikalnih upanj, da je v črnem taboru vse potrla!

+ **Razveljavljeni glasovi.** Pri volitvi iz splošne kurije je bilo raz-

veljavljenih okroglo 2500 glasovnic. 2500! To je nekaj brezprimernega. Čujejo se tudi naravnost gorostasne stvari, kako so volilne komisije postopale pri tem razveljavljanju. Značilno je, da se je tako razveljavljanje vršilo kar na debelo ravno v tistih okrajih, koder so se klerikalci najbolj bali, da propadejo, namreč v radovljiskem in v postojnskem okraju. 548 glasov so razveljavili v radovljiskem okraju. Poroča se nam, da so razveljavili vse glasovnice, na katerih poleg imena neodvisnega kandidata Kržišnika ni bilo zapisano »starejši«; to se je zgodilo s pretvezo, da je kandidatovemu sinu ravno tako ime, kakor kandidatu. To je popolnoma nepostavno postopanje, ki pa jasno priča, kako neznanstvo so se klerikalci bali, da jih ljudstvo napodi pri volitvi. Če bi se bile volitve pošteno vršile, če bi ne bili duhovniki toliko goljufali pri volitvi in če bi ne bilo razveljavljenih toliko glasov, bi bil Piber tudi čisto gotovo odletel, kakor je dolg in širok. Tudi dr. Peganu je huda predla. Zmagal je z absolutno večino 792 glasov, razveljavljenih pa je bilo 444 glasov, razcepljenih pa 291. Komaj da je prišel pod streho. Ne dvomimo čisto nič, da so imeli klerikalci že od vsega začetka v svojem načrtu, da bodo z razveljavljanjem glasovnic »popravljali srečo« sebi v prid in so to tudi prakticirali kolikor so mogli. So bili pač v silnem strahu, da jih ljudstvo nažene, kakor so zaslužili.

+ **»Smrdljivi papirji«.** Tekom minolih volitev je izšlo več letakov, ki so ljudstvu pojasnjevali brezvestno gospodarstvo klerikalne stranke in pa njeno kulturno delovanje. Če se pomisli, s kako besnostjo preganjajo duhovniki napredno časopisje, da bi širši krogi le nič ne izvedeli o početju klerikalcev in verjelo le to, kar mu najraje klerikalni listi, potem je pač naravno, da se je poskušilo podučiti ljudstvo, potem letakov. To je bilo toliko bolj potrebno, ker so klerikalci izdali kar dve knjigi samih laži in jih razširjali med ljudstvom in ker so duhovniki na vseh shodih in na prižnicah toliko lagali o delovanju klerikalcev, da bi bila kmalu luna mrknila. »Smrdljivi papirje« imenujejo klerikalci te letake, ki so odprle oči marsikakemu volilcu, ki ne čita časopisov. Kaj pa so potem klerikalni časopisi, klerikalne brošure in politične pridige? Smrad iz pekla!

+ **Vodiška Johanca v državnem zboru.** Vodiški čudeži so cerkven in kulturni škandal prve vrste. Ti vodiški čudeži so na eni strani pokazali, v kako duševno temo so klerikalci spravili priprosti narod, na drugi strani pa so pokazali, kako nesramno gotovi duhovniki goljufajo kmečko ljudstvo. Ta nezalostni škandal je poslanec dr. Ravnihar spravil v državni zbor, da izvedo merodajne osebe v državi v kakšnih neznošnih razmerah živimo na Kranjskem, kakšno kulturo razširjajo v naši deželi preganjanci učiteljstva in kakšna sleparska sredstva so gotovim duhovnikom dobra, da izsesavajo iz ubožnega ljudstva denar. Kdor želi, da bi na Kranjskem že nastale boljše razmere, ta je posl. dr. Ravniharju od srca hvaležen, da je v drž. zboru osvetlil naše nevredne, barbarske razmere in z njimi vred pokazal v primeri luči naše klerikalce, ki so krivi teh razmer. Seveda, klerikalci niso bili dišali, da bi za take dogodke živa duša ne izvedela in posebno jim je neprijetno, da je vodiški škandal prišel v drž. zbor. V imenu klerikalne stranke je zacvilil dr. Gregorič zaradi tega hudega udarca in je v nedeljo na klerikalnem shodu trdil, da je dr. Ravnihar, pojasnivši vodiški cerkveni in kulturni škandal — sramotil pred tujim svetom slovenski narod. Ta dr. Gregorič pa časih res ne ve, kaj govori. Vodiški čudeži so sramota, pa ne za slovenski narod, ampak za klerikalno stranko in posebno za vse prizadele duhovnike. Tiste preproste ljudi, ki so jih duhovniki z vodiškimi čudeži goljufali, je obžalovati, a obsoditi jih nihče ne more, kajti verjeli so v vodiške sleparije, ker so jih tako učili duhovniki. Sram naj bo le vse dotične duhovnike, kakor naj jih bo sram, da je Smolnikar z njih vednostjo toliko let sleparil z lažjo vodo in da se zdaj sleparijo s čudeži v Novem Lurdu. Dr. Ravnihar je storil dobro in koristno delo, ko je v drž. zboru osvetlil to početje. Sram pa naj bo tudi dr. Gregoriča, da se on, zdravnik in izobražen mož, ki se je že šestkrat norca delal iz čudežev, sedaj zaradi ubožnega mandata zavzema za vodiško sleparijo.

+ **Smo vse pripravljene dokazati!** Dr. Gregorič je v veliki zadregi, kadar ga zadene dolžnost, da mora javno govoriti. Samo malo časa je bil poslanec, prei je dolga leta samo nereg in pri volitvah pronadaj — o čem naj torej govori? V tej zadregi

si pomaga, kakor pač ve in zna. Tako je v nedeljo trobental, da napada jo liberalci dan na dan klerikalne zavode z »najostudnejšimi lažmi«. Počasi, gospodine dr. Gregorič! Če smo mi kdaj pisali kake najostudnejše laži — zakaj pa se nihče ni upal tožiti. Ostudne in najostudnejše laži se vendar kaznujejo. A nas se nihče ni upal tožiti! To si naj zapomni dr. Gregorič in naj nikar ne izziva.

+ **Kregar že leži na trebuhu,** to se je pokazalo v ponedeljek, in sobota bo to potrdila. Dasi je vojska zanj izglubljena, je vendar svoj govorček, ki ga je imel pred volitvijo, dal po volitvi v »Slovenca«. Tako nečimernost je pač redka, posebno če se uvažuje, kako ubožstvo obsega ta govorček, a če ima Kregar že veselje, da po toči zvoni, mi smo dobri ljudje, in mu tega veselja ne bomo kvarili.

+ **Polom »Glavne«** bi radi klerikalci izkoristili za volilno agitacijo, četudi vedo, da napredne stranke na tej nesreči ne zadene nobena krivda. Toda Bog je pravičen in časih se zgodi, da pridejo na dan stvari, o katerih se ni nikomur nič sanjalo. In tako zna priti v kratkem na dan, koga so klerikalci podkupili in plačali, da spravi »Glavno« na kant in takrat bo obračun, ki ga klerikalci ne bodo prestali!

+ **V Beli cerkvi na Dolenjskem** je dobil neodvisni kandidat profesor Škerlj 68 glasov, klerikalni kandidat Mihelič pa 98 glasov.

+ **Odgovor na eno izmed »Slovenčevih«** laži. Predvčerajšnji »Slovenec« je zopet zajahal svojo lažljivo Rozinanto. Kar se tiče novomeškega shoda je treba samo kratko omeniti, da so neznanu hudobneži ponovno strgali vse lepake, ki so vabili na shod in je vsled tega čisto naravno, če je dal župan potem ta shod oklicati. Kar pa se tiče ljudske šole v Novem mestu bo pač vsak človek priznal, da je nujno potrebno, da dobi dolenjska metropola vendar že enkrat svojo ljudsko šolo. Sramota za deželni odbor je, da glavno mesto Dolenjske še do danes nima svojih učiteljev, ko jih imajo vendar že v vsaki gorski vasi.

+ **Cerkle na Gorenjskem.** Krekov fant, že po njegovi debeli glavi dobro znani Janez, ponaša se zopet v zadnjem »Dopoljubu« in hvalisa lepi uspeh lovske družbe na papirju. Osnovala se je pri alkoholih in sicer le zaradi tega, da bi bila vsiljivi Konček in vedno žejni Hrvat jedla divjačino na stroške občine. Kaj je družba s svojim pooblaščencom po domače »Končkom« dosegla, bodi pojasnjeno v sledečih vrsticah: Vsled pogoja moral je sleherni zdražitelj položiti 20% vadium. Vložili so gg. J. Rakovec, posestnik Jenko in prof. Jenko. Pooblaščenec družbe Jenko položil je varščino le 150 K, čemur je vodja komisije ugovarjal. Ker ima družbeni pooblaščenec žlahto tam pri Suhi, se mu je malenost pregledala. A vsled tega bil je tako poparjen, da se ves čas dražbe, ki je trajala čez 1 in pol ure, ni niti enkrat oglašil. Kača ta je že hudič. In še če sili k srcu. Krekov fant, poln ljubezni do rakije, nameravani bodoči lovec, lastnik rumene zastave po zaslugi zajčka v grajskem zelniku ne more pozabiti tako sramotnega porazenega svojega malega. Kakor katoliški kljukec zna lagati, tako laže po »Lažljub« in semaščuje nad Brniškim očkom, češ, le dcimo ga, da v drugo ne bo šel z liberalci. Resnica pa je, da če bi ne bil navzoč brniški očka, bi lov najbrže še prvotne cene 800 K ne bil dosegel. Ker pooblaščenec Iv. Jenko menda vsled kače, pa tudi iz velike ošabnosti ni mogel niti enkrat ust odpreti. Toliko v pojasnilo z željo, da bi imel ta presneti cerkljanski lov sedaj od gotovih pijančkov in vsestransko vsiljivih ošabnežev, ki se jih že vse ogiblje razum debelokožcev, ki ne razume, magari da se mu s krampom kri pušča ali prav po kranjsko in domače pove. Prof. Jenkova pa, če je še tako izvežbani lovec, kakor je svoj čas bil na gotove živalce, naj voli občina svojim častnim občanom.

+ **Zatiški menihi in volitve.** »Zarja« poroča, da je bil v Zatičini znani klerikalec in fotograf Ivan Erjavec, po domače Zakotnik, za volilnega komisarja, pred volilnim lokalom pa sta stala dva menihi in sta jemala kmetom volilne glasovnice iz rok ter sta s štampiljico pritiskala na glasovnice imena klerikalnih kandidatov. Kaj pa če bi sodišče ta dva menihi za nekaj časa iz njiju celice prestavilo v špekhamro?

+ **»I verste« die windische Sprach«** nit. V ponedeljek zjutraj vprašal je neki potnik sprevodnika dunajskega brzovlaka v št. Petru na Krasu v slovenskem jeziku, kdaj da odide brzovlak v Trst. Sprevodnik mu je surovo odgovoril »I verste« die windische Sprach« nit. »To je mogoče samo med Slovenci, ker smo pre-

več ponižni. Če bi naši ljudje dosledno ne hoteli nemški razumeti, bi s tem pomagali svojemu jeziku do pristojne mu veljave in pomagali slovenskim rojakom do boljšega kruha, ki ga zdaj vživajo Nemci. Nikar pozabiti: narodnostna prizadevanja so vedno tudi socialnega pomena.

+ **Demonstracije v Dubrovniku** iz simpatij do Slovincem. V Bondinem gledališču v Dubrovniku je nameravala neka italijanska družba prirediti serijo opernih predstav. Prva predstava bi se imela vršiti preteklo nedeljo. Pred začetkom predstave se je pred gledališčem zbrala velika množica ljudi, ki je ogorčeno demonstrirala proti italijanskim igralcem kliče: »Proč z Ricordijem«. »Mi nečemo poslušati italijanski oper, ako se ne pojejo v našem jeziku!« ter vdrla v gledališki vestibul, da prepreči predstavo. Gledališki blaginjak Nardelli je skušal množico ustaviti, kar je ljudi še bolj razjarilo in razburilo. Množica je blaginjnika potisnila na stran in ga strahovito pretepla, da je obležal na mestu. Demonstrantje, med katerimi so bili zastopani vsi družabni sloji, so pojočo nacionalne pesmi in manifestirajočo za narodno edinstvo Hrvatov, Srbov in Slovincem, končno izsilili, da se je italijanska operna predstava morala odpovedati. Demonstracije so bile tako burne in hrupne, da je policija aretirala 72 oseb. Manifestacija je posledica znane prepovedi trdke Ricordi v Milano, da se Puccinijeva opera »Madame Butterfly« ne sme v Trstu peti v slovenskem jeziku. Dubrovčani so torej demonstrirali proti Italijanom iz solidarnosti in iz simpatij do svojih krvnih bratov Slovincem, za kar jim bodi izrečena iskrena bratska zahvala, ter s tem pokazali vsemu svetu, da res ni kri voda in da res biva od Drave do Kotora en narod enega srca in ene krvi! Živeli Dubrovčani!

— **Cesarjev jubilej.** Včeraj je minulo 65 let odkar je cesar Franc Jožef I. zasedel prestol in prevzel vladno avstrijske države. Zgodovina ne pomni tako dolgega vladanja. Na srednjih šolah je bil povodom tega jubileja prost dan.

— **Tuž red.** Cesar je dovolil odvetniškemu kandidatu Vladimirju Borštniku v Ljubljani, da sme nositi ces. ruski red Sv. Stanislava III. razreda.

— **40 let dela in truda.** Dne 9. t. m. dovrši magistratni pristav in načelnik mestnega popisovalnega urada, gospod Anton Gutnik 40 let svojega službovanja. Služil je tri leta vojake, osem let deželnemu sodišču, sedem let deželni vladi in sedaj služi dvaindvajset let mestni občini ljubljanski. V letih 1876. do 1887. je bil iz domoljubja diletant slovenskega gledališča, ki je, kakor znano, zadnje imenovanega leta pogorelo. Gospod Gutnik se je posebno živahno zanimal za društveno življenje, ki je bilo prav tedaj v najlepšem razvoju. Od leta 1876. pa do društvenega razpada je bil član ter večletni zastavonoša pevskega zbora Narodne čitalnice. Leta 1889. je z drugimi zavednimi pomožnimi uradniki ustanovil Bolniško in podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko, ki še danes prav uspešno deluje. Temu društvu je 14 let načeloval. Leta 1892. je bil ustanovitelj pevskega društva »Ljubljane«; društvu je bil 5 let načelnik. Leta 1897. je ustanovil tamburaški klub »Zvezda«. Bil mu je predsednik do razida. Poleg tega je mnogoleten član Sokola, Slovenske Matice, družbe sv. Cirila in Metoda, Slov. plan. društva in drugih narodnih društev. Vsled te svoje narodne zavednosti je moral prebiti marsikatero grenko, zlasti pod Gertscherjem, toda vklonil se ni ne pretinjam, ne zapeljivim obljubam. — Z redko marljivostjo, nadarjenostjo in vstrajnostjo se je povsod do častnega svojega sedanjega mesta. Tudi pri njemu se je uresničilo: »Po delu pride plačilo!« Na mnogaja leta!

— **Rdečega križa tečaj** za pomožne bolniške strežnice. Deželno in gospenje pomožno društvo Rdečega križa za Kranjsko je nameravalo prirediti meseca decembra letos in prihodnji mesec januarja drugi tečaj za pomožne bolniške strežnice. Vsled neprilakovanih ovir mora društvo odložiti začetek tega tečaja do novega leta. Ker so nekatere učenke, ki so se bile priglasile za ta drugi tečaj, zadržane udeležiti se ga, je mogoče mesto njih sprejeti nekaj drugih. Žene in dekleta v starosti 20 do 40 let, ki žele izučiti se za pomožne bolniške strženice in so sposobne za ta posel, naj zglašujejo čimprej pa vselej do 15. t. m. svoj pristop k omenjenemu učnemu tečaju pri deželni gospenjem pomožnem društvu Rdečega križa za Kranjsko v Ljubljani.

— **Iz poštne prometne službe.** Cvetlične pošiljave se bodo sprejemale odslej ob nedeljah in praznikih

ob šestih do sedmih zvečer na tukajšnjem glavnem poštnem uradu. Sprejemale pa se bodo samo take pošiljke, ki so namenjene za kako pogrebno slavnost.

— **Predavanje o hipnozi, hipnotizmu in somnambulizmu**, ki je bilo oglašeno v našem listu v soboto, se nadaljuje danes zvečer ob pol 9 v »Slavčevi« dvorani v Narodnem domu. Predavanje obeta biti še bolj interesantno kakor zadnjič. Pristopno je samo odraslim.

Prosi se za priče. Dne 22. novembra ob pol 5. uri popoldne šel sem peš po Židovski ulici in peljal svoje kolo tik sebe. Naenkrat prihitel stražnik za mano in kliče: Marš nazaj, tukaj ni dovoljeno kolesariti. Jaz zavrnem stražnika: Saj ne kolesarim, grem peš kakor drugi. Mnogo let že hodim skozi to ulico, pa me še nobeden redar ni ustavil. Na zahtevo stražnika sem se takoj legitimiral in povedal tudi, da sem trgovec. Stražnik pa je zahteval vedeti, kakšen trgovec da sem. Odgovorim mu pa, da je to postranska stvar in moja privatna zadeva ter da se bodem proti takemu netaktnemu postopanju pritožil pri policijskem ravnateljstvu. Nato sem odšel mirno naprej proti Čevljarskemu mostu. Sedem na kolo in se odpeljem proti Staremu trgu približno do Jesenkovke trgovine. Tam sem se vrnil, se peljal približno do Sokliča, da sem si lahko ogledal številko, približno tri korake od mene odstranjenega stražnika. Stala sta pa na istem prostoru dva stražnika: tisti, ki me je atakiral v Židovski ulici, in tisti, kateri ga je prišel nadomestiti. Zapomnivši si številko stražnika, sem se mirno in tiho odpeljal v trgovino v Florijanski ulici št. 3. Od tod sem se približno čez en četrto uro pozneje s kolesom peljal k policijskemu ravnateljstvu, da podam pritožbo. Omenjeni stražnik, ki je stal med tem časom že sam, me pa zapazi kakih 20 korakov pred sabo, nakar mi s povzdignjeno roko zapre pasajo in me ravno pred Sokličovo trgovino raz kolo aretirajo. Aretaciji sem se mirno podvrgel. Pri zaslišanju je stražnik izjavil, da se nisem hotel v Židovski ulici legitimirati in da sem ga jaz pred Urbancem pod Trnovo držal za vrat, in da je bil primoran me aretirati, in se sklicuje na njegovega prijatelja stražnika, da je tudi on to videl in lahko priča. Nato je policijski komisar stražnika poklical in ga zaslišal. Stražnik je rekel: Ta gospod je prišel pred Urbancem in ga prijel malo za ovratnik od suknje, da si je lahko ogledal številko. Sedaj je policijsko ravnateljstvo vložilo proti meni pri tukajšnjem deželnem sodišču ovadbo in je tozadevna razprava dne 5. decembra. Ker se dobro zavedam, da se stražnika sploh dotaknil nisem, ker sem stal približno tri korake od njega in držal v desni roki svoje kolo, v levi roki pa rokavice, prosim tem potem vse takrat mimo idoče ljudi, naj se blagovolijo zglašiti pri meni v trgovini v Florijanski ulici št. 3 kot priče, če so videli prizor v Židovski ulici, prizor aretacije pred Sokličem ali pa prizor, ko sem si ogledal številko omenjenega stražnika pred Sokličovo trgovino. Ker bi rad dal pravici in resnici čast, bodem vsakomur najbolj hvaležen, da se do 4. decembra javi kot priča. Posebno prosim, da se javijo priče, ki so slišale, da sem se glasno in natančno legitimiral v Židovski ulici pri trgovini Kassig in pa prizor pred Sokličem, ko me je stražnik z vzdignjenima rokama ustavil in aretiral. — S spoštovanjem H. P., trgovec, Florijanska ulica št. 3.

Kinematograf »Ideal«. Krasna senzacijska drama »Nebeški ogenj«, ki se je predvajala včeraj radi zakasnitve samo pri zadnji predstavi, je jako ugajala gledalcem. Predvaja se še danes in jutri pri večernih predstavah. V petek specialni večer z veseloigro Nordiskfilm Co. »Nellina zaroka« s Pyslandrom. — V soboto veseloigra Vojvodinja Crevetka, ki vzbuja nepopisen smeh povsod kjer se predvaja.

Ljubljanski društveni orkester priredi danes v sredo drugi društveni koncert pod vodstvom koncertnega mojstra g. Bogomila Černya v hotelu Lloyd (Sv. Petra cesta). Vstopnina za člane je prosta, za nečlane 40 v. Začetek ob 8. zvečer. — Jutri v četrtek koncertira isti orkester v kavarni Krapč (Škofja ulica). Začetek ob 9. zvečer. Vstopnina 40 v. Za obojekratno polnoštevilno udeležbo se priporoča odbor ljubljanskega društvenega orkestra.

Izpuščeno. Včeraj ob pol 5. popoldne je izgubila ga. Ivanka Kržišnik od prodajalne Lapajne do pošte v Prešernovi ulici denarnico z bankovcem 50 K in nekoliko drugim denarjem. Vsled te izgube je družina hudo oškodovana, zato prosi najditelja, da prinese denarnico v Sotesko št. 10.

Večeri smeha, vsak večer v kavarni »Central«, kjer gostuje Original The Weilingov ensemble z lastnim orkestrom.

Društvena naznanila.

Telovadno društvo Sokol v Ljubljani vabi cenj. občinstvo na **Milavžev večer**, katerega priredi v petek, dne 5. t. m. v društveni telovadnici Narodnega doma. Začetek točno ob pol 8. zvečer. Miklavž in njegovo bogato spremstvo pa nastopi ob 8. zvečer. Vstopnina za odrasle 60 v, za otroke do 10 let 20 v.

V Narodnem domu se bodo v petek, dne 5. decembra delila **Miklavževa darila** v dveh oddelkih in sicer najprvo za otroke, potem za odrasle. Pri darilih za otroke naj bo poleg natančnega imena in priimka pripisana črka A, pri onih za odrasle pa črka B, darila brez označbe pridejo zadnja na vrsto. Darila je oddajati z današnjim dnem pri sluginji ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Darila naj bodo dobro zavita in povezana, da se preprečijo s tem morebitne nepravilnosti.

Sokol I. priredi v soboto, 6. t. m. v veliki dvorani Mestnega doma **»Parkeljov večer«**. Zabava bo domača, sodeloval bo društveni salonski orkester, pevski kvartet, nastopila bo vrsta telovadcev, zbor hudičev in sličnih pošasti, stregle bodo sestre članice, tako, da bo vsakdo lahko zadovoljen. Tudi za one, ki jih že sedaj srbe pete, bo skrbjeno. Nihče, najsi član ali članica, prijatelj ali prijateljica Sokola I., naj ne zamudi te lepe prilike in dobre zabave. Na zdar!

Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo priredi v petek, dne 5. decembra t. l. v gostilniških prostorih gospoda M. Sokliča, Pred konjušnico, Miklavžev večer z zanimivim sporedom.

Društvo inženirjev v Ljubljani. V torek, dne 9. t. m. ob 8. uri 30 min. zvečer sestanek v gostilni »Pri roži«. Predava ing. Kasal: Železobetonski in nevarnost porušitve.

Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani naznanja vsem svojim p. n. članom, da se vrši preiskunja za pomočnike, dne 17. t. m. ob 9. dopoldne. Kateri vajencev želi pristopiti k preiskunji, naj se oglasi dne 8. t. m. ob 10. dopoldne v zadrugi pisarni, Sv. Petra cesta, »pri Avstrijskem carju«.

Ribniški Sokol priredi kakor običajno tudi letos Miklavžev večer dne 5. t. m.

Gledališko društvo na Jesenicah vpripori v nedeljo, dne 7. t. m. ob pol 8. zvečer v dvorani pri »Jelenu« na Savi veliko dramo **»Vstajenje«**. V vlogi Katjuše gostuje gospa Štefanija Dragutinovičeva iz Trsta.

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi ima svoj II. redni občni zbor v četrtek, dne 4. decembra zvečer v restavraciji »U Divadla«.

Književnost.

— **»Volkašin«.** Roparska pravljica v enem dejanju. Spisal F. Milčinski. Glasbo po narodnih napevih priredil E. A. Založil Lavoslav Schwentner. Cena 80 v.

— **»Kjer ljubezen, tam Bog«.** Igra v enem dejanju. Po Leva Tolstega povesti spisal F. Milčinski. Založil L. Schwentner. Cena 50 v.

— **»Človeško telo«.** Mali anatomski atlas. 12 kromolitografij s slovensko nomenklaturo človeških organov. Založil L. Schwentner. Cena 1 K 50 v.

— **»Planinski Vestnik«** ima v 10. številki sledečo vsebino: »Pohorje«, J. Janez Koprivnik, »Mangartarska skupina«, dr. H. Tuma, »Celje in turistiški šport«, dr. B. in dr. U. »C. kr. šolski svetnik, prof. Janez Koprivnik«, prof. Fr. Jerovšek.

Umetnost.

Koncert. G. St. Orzelski, večletni tenorist slovenske opere, je priredil včeraj v Narodnem domu obširen koncert. Njegov prijetno zveneči tenor je pridobil od tistih časov, kar ga nismo čuli na našem odru, gotovo mnogo na pevski tehniki. Dvorana Nar. doma je za oko sicer jako prijetna, a slabša v akustičnem oziru. Vendar je dosegel gospod Orzelski lep uspeh, zlasti z nekaterimi pesmi. Med temi omenjamo na prvem mestu Rusa Petrova »Kje so sanje«, dalje Leoncavalla »Romanza di Milio« iz opere »Zaza« in Čajkovskega arijo Lenskega iz Onjegina. Na klavirju je spremljal gospod N. Štritof jako umerjeno in s finim umevanjem. Obisk je bil precej pičel, ploskanje pa glasno in odkritosrčno.

Bazne stvari.

* **Zdravilo proti kugi na parklji.** Dva zdravilnika v Pastuerjevem zavodu v Alžirju, dr. Bride in dr. Boquet sta odkrila novo zdravilo proti kugi na parkljiš ovac.

* **Kuga.** Z Uralskega poročajo: Do 26. novembra je obolelo na kugi

307 oseb; od teh jih je umrlo 272. Infekcijsko središče leži 250 vrst od Uralstva.

* **Dvakratni morilec.** Iz Ženeve poročajo: V Lausanni so aretirali nekega mladega Nemca z imenom Moritz Schöndorffer, ker je osumljen, da je umoril v Ženevi dve prostitutki.

* **Prva ruska reševalna ladja.** Iz Petrograda poročajo: V Putilovski ladjedelnici so spustili v morje prvo rusko reševalno ladjo. Namenjena je za dviganje potopivših se podmorskih čolnov in ima ime »Volhov«.

* **Nesreča na morju.** »Lloyds« poroča iz Liverpoola, je pripeljal tja angleški parnik »Boulama« 39 oseb, ki jih je rešil z nemške ladje »Pitlochry«. Parnik je zadel ob neko jadrnico, na kar se je ta potopila.

* **Oborožitev francoskih vojnihi ladij.** Iz Pariza poročajo: Po oficijelnem razglasu bodo imele vojne ladje, ki jih bodo gradili leta 1915., displacement 28.000 do 30.000 ton in bo vsaka oborožena s 16 343milimetarskimi topovi.

* **Rituarlni umor v Havani.** »Berliner Tageblatt« poroča iz Havane: Veliko senzacijsko vzbujajo aretacija desetih zamorcev, ki so osumljeni, da so umorili neko belokožo deklico v svrhu krvave daritve. Zamorci so baje potem, ko je truplo izkervavalo, hišo zažgali ter razstrelili.

* **Žena zastupila moža.** 25letna zasebnica Lujiza Hassova v Lieben-dammu pri Mariewerderju je bila pred par dnevi aretirana, ker je osumljena, da je svojemu možu namočala v jed oster strup ter ga s tem zastupila. Aretiran je bil tudi 38letni barvar J. Schröder, s katerim je imela morilka ljubavno razmerje.

* **Nezgodna v gledališču.** V dvornem gledališču v Draždanih je padel med predstavo na oder neki delavec in je obležal nezavesten. Odpeljali so ga v bolnišnico. Igralka Bleibtreu, ki je bila ravno na odru se je tako prestrašila, da je omedlela. Predstava je bila prekinjena za pol ure. Ponesrečen delavec, ki je padel s precejšnje višine, bo bržkotne umrl.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 3. decembra. Zbornica nadaljuje razpravo o reformi osebnega davka. Začetkom se je prosil vodja finančnega ministrstva Engel, da naj zbornica odkloni vse izpreminjavalne in manjšinske predloge ter izjavil, da bi pomenilo zvišanje ekstenzičnega mñmima sankcijsko oviro. Današnja seja državnega zbora je zadnja v tem tednu. Prihodnji teden se vrši še glasovanje.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 3. decembra. Bosanski odsek avstrijske delegacije nadaljuje debato o ekspoziciji Bilinskega.

Dunaj, 3. decembra. Danes je imel sejo tudi mornariški odsek avstrijske delegacije.

Dunaj, 3. decembra. V vojnem odseku avstrijske delegacije name-ravajo podati socijalni demokrati ostro interpelacijo zaradi afere poslanca Liebmanna s kornim poveljnikom Kummerjem. Socijalni demokrati zahtevajo, da naj vojna uprava energično prepove častnikom vtikati se v parlamentarne razprave in zahtevati od poslancev odgovornost ali opravičbo, oziroma jih zapeljevati k nepostavnostim.

Redlova zapuščina.

Praga, 3. decembra. Danes se je pričela razprodaja konkurzne mase generalnega vohuna Redla.

Afera ogrske igralnice.

Budimpešta, 3. decembra. Bivši notranji minister Josip Kristoffy je odložil svoj mandat kot poslanec. Kakor znano, so ga dolžili, da je posredoval za igralnico. Kristoffy izjavlja sedaj, da je pač posredoval, toda le kot član ravnateljstva pri metne banke in da ni prejel provizije, marveč samo povračilo za izdatke in za trud, kar pa je banki zaračunal.

Ogrski Romuni.

Budimpešta, 3. decembra. Na Dunaju se vrše pogajanja ogrskega ministrskega predsednika Tisze z voditelji ogrskih Romunov. Ogrska vlada hoče pridobiti Romune na Ogrskem za vladno politiko, za kar jim je pripravljen grof Tisza dati gotove koncesije.

Hrvatska.

Zagreb, 3. decembra. V celi deželi je volilno gibanje v polnem teku. Povsod po deželi se vrše shodi in postavljajo kandidate. Hrvatsko-srbska koalicija bo postavila kandidate v 60 okrajih. Jovo Banjanin je odklonil kandidaturu. V okraju Klanjec kandidira na programu stranke prava dr. Elegović. Skoraj gotovo je, da bo stranka prava izgubila več mandatov.

Zagreb, 3. decembra. Kljub prenehanju komisarijata več Cuvajevih naredb ni bilo preklicanih, tako ne naredba preustrojitve mestne policije v državno policijo in ne naredbe glede nošenja orožja.

Zagreb, 3. decembra. Zakon glede imen občin in krajev na Hrvatskem mora biti do 1. julija 1914 izveden. S tem je odstranjena važna sporna točka med Hrvatsko in Ogrsko. Zakon je bil sankcioniran že leta 1907., izvesti ga pa ni bilo mogoče zaradi odpora ogrske vlade.

Zagreb, 3. decembra. Včeraj popoldne so imeli zaupniki hrvatsko-srbske koalicije shod, na katerem so končno določili listo kandidatov. Listo objavimo danes.

Zagreb, 3. decembra. Odredba, ki je izšla v izpolnitev zakona krajevnih imen, določa za **Zagreb edino uradno ime Zagreb**. Ista določba fiksira tudi imena **Osijek, Zemun, Varaždin** in celo vrsto imen drugih manjših mest.

Prosti papež.

Rim, 3. decembra. Včeraj se je pričel v Milanu takozvani socijalni shod katoliške zveze. Videmski knezoškof msg. Rossi je izjavil, da mora biti papež prost. Ta prostost pa obstoja v resnični suvereniteti njegovega dostojanstva in njegove osebe. To pa je mogoče samo potom mednarodnega dogovora. V Rimu tolmaji izjavo knezoškofa tako, da se hoče papež odpovedati posvetnemu gospodstvu, če hočejo velesile ščititi njegovo neodvisnost na ta način, da dosežejo mednarodno-pravno italijanskega garancijskega zakona.

Ministrska kriza na Francoskem.

Pariz, 3. decembra. Pri včerajšnji debati o davčni prostosti francoske rente je vlada propadla. Glede izpreminjavalnih predlogov je izjavilo ministrstvo, da stavi vprašanje zaupanja. Predlog je bil odklonjen z 290 proti 276 glasovi, nakar so ministri zapustili zbornico. Socijalni demokrati so spremljali njih odhod s klici: Doli s triletno vojaško službo! Ministri so odšli v Elysee, kjer je ministrski predsednik Barthoin podal demisijo. Predsednik Poincaré je demisijo sprejel in obenem poveril dosedanje ministrstvo, da vodi nadalje posle do rešitve krize. Poincaré je danes dopoldne konferiral s predsednikom senata in zbornice. Kot kandidata označujejo Caillauxa in Delcasséja. Francoski krogi zatrjujejo, da bo ministrska kriza imela za posledico, da je smatrati vprašanje francoskega posojila 1300 milijonov frankov za odloženo.

Španci v Maroku.

Madrid, 3. decembra. V Maroku je prišlo do krvavega boja Špancev s Kabili. Španci so imeli baje mnogo mrtvih.

Vojno brodovje Zedinjenih držav.

Pariz, 3. decembra. Vojno brodovje Zedinjenih držav, ki je bilo na poti v Sredozemsko morje, je bilo nujno poklicano domov.

Mehika.

London, 3. decembra. Mehikanski predsednik Huerta odstopi baje že v par dneh.

Novi Jork, 3. decembra. Konzul Zedinjenih držav poroča, da je železniška zveza med Tampicom in San Louis Potosijem razdejana.

Novi Jork, 3. decembra. »Associated Press« poroča iz Mehike, da se je predsednik Huerta predvčerajšnjem odpeljal v Veracruz.

Novi Jork, 3. decembra. Glasom brzoglavke iz Juareza so vladne čete zaradi pomanjkanja živil zapustile Chihuahno.

Juarez, 3. decembra. General Villa poroča, da je general Nagado z 2000 možmi zveznih čet na poti v Ojinago ob meji Zedinjenih držav.

Dogodki na Balkanu.

Črna gora.

Cetinje, 3. decembra. Uradni list priobčuje 528 imenovanj častnikov, med njimi 12 imenovanj za brigadirje, med temi tudi imenovanje princa Petra, 52 imenovanj za majorje, 204 imenovanja za stotnike, 227 za poročnike in 33 za podporočnike. Uradni list priobčuje tudi imenovanja uradnikov v novem ozemlju.

Albanska mejna komisija.

Belgrad, 3. decembra. Albanska mejna komisija dela sedaj v dolini reke Drina. Dne 22. novembra je dospela v mesto Dibro, ki so je našli popolnoma prazno, samo dva srbska bataljona sta bila tam. Tudi okolica je vsa zapuščena.

Valona, 3. decembra. Eden najodličnejših albanskih veljakov Sureja bej Vlora se je odpeljal v Bukarešto, da spremlja princa Wieda v Albanijo. Med tem se bo vršilo v Valoni narodno zborovanje, ki bo proglasilo Albanijo za kraljestvo in princa Wieda za kralja. Velesile so baje v to že privolile. Prvi ministrski predsednik nove Albanije bo baje Sureja bej Vlora.

Srbska demobilizacija.

Belgrad, 3. decembra. Glasom poročil listov je bila končna demobilizacija srbske armade zopet odgodena za nedoločen čas, ker bodo morali vpoklicani rezervisti tako dolgo opravljati mejno službo, dokler jih ne nadomeste novi rekruti.

Srbija in Bolgarska.

Belgrad, 3. decembra. V srbsko-bolgarskem sporu zaradi Strumnice, v katerem naj bi bila razsodila Rusija, predlaga sedaj Bolgarska Svico in Holandsko kot razsodnika.

Bolgarska.

Sofija, 3. decembra. »Agence telegraphique bulgare« vztraja pri svoji trditvi, da so Grki tri dni po masakru v Solunu vrgli bolgarskega arhimandrita »Eulogiosa« z ladje »Katarina« v morje.

Sofija, 3. decembra. Na Bolgarskem hočejo vpeljati dvoletno vojno službo pri pehoti. Pehota dobi tudi nove uniforme, da izgine vsak sled na ruske uniforme.

Rusija in Balkanska zveza.

Pariz, 3. decembra. »Matin« priobčuje neko brošuro Velčeva, odličnega pristasa dr. Daneva, v kateri pripoveduje med drugim: V aprilu leta 1912. so poslali dr. Daneva s specialno misijo k carju v Livadijo. Slo je za predložitev zvezne pogodbe med Srbijo in Bolgarsko. Car je izjavil, da bo imela zveza, če ima namen zagotoviti neodvisnost balkanskim državam, polno simpatijo Rusije, Bolgarska pa ne sme pričakovati pomoči Rusije, če hoče postopati agresivno. Tudi Sazanov je odsvetoval od vojne s Turčijo. Kljub temu je podpirala Rusija Bolgarsko med prvo vojno. Dala ji je 27 milijonov frankov posojila, 120.000 pušk in 50 milijonov patron. Car je pridejal iz svojega privatnega premoženja še tri milijone frankov.

Sofija, 3. decembra. Vladni list »Narodni prava« priobčuje zadnjo Danevo brzojavko petrogradskemu poslaniku Bobčevu, ki se glasi: Razburjeni smo. Dne 26. julija smo položili svojo usodo v roke Rusije. Pričakovali smo pač velike žrtve, pogoji, ki nam jih stavijo, pa gredo daleč čez najnesrečnejša naša pričakovanja. Kljub temu smo se iz obupa podvrgli in prenesli to neznosno žrtev trdno prepričani, da se nam štiti hrbet vsaj proti Romuniji in Turčiji. V svojo veliko žalost moramo že pet dni gledati, kako prodirajo Romuni vedno naprej in ko so zasedli Silistrio, Kavarno in Balčik ter sedaj tudi Tutakan in Sumlo. In Rusija ne stori ničesar. Isto se godi od turške strani, dasiravno smo zasedene pokrajine izpraznili od provizorične meje. Turki prodirajo za te meje. Njih konjenica prodira naprej in hoče izvesti nemire. Razočarani se vprašamo: Ali je Bolgarska zaslužila to kruto ravnanje? Ali je glas Rusije preslab, da ga ne slišijo v Bukarešti in Carigradu? Ali nas hoče Rusija zapustiti? Potem naj nam to vsaj pove pravočasno, da sami storimo potrebno ali pa umremo!

Rusija in Turčija.

Carigrad, 3. decembra. Rusko veleposlaništvo izjavlja, da afera Mustafa ni poravnana in da opravičilo visoke porte ne zadostuje.

Reforme v Turčiji.

Carigrad, 3. decembra. Iz krogov porte razglašajo, da je Nemčija v imenu trozveze predlagala triplen-tenti, da naj se dovoli Turčiji triletni rok, da sama izvede reforme. Do tedaj naj velesile odstopijo od svoje zahteve po mednarodni kontroli.

Orijske železnice.

Dunaj, 3. decembra. Avstro-ogrsko vlada zavzema v zadevi orijskih železnic stališče, da mora ostati monarhiji prosti dohod do Egejskega morja odprt in da se morajo varovati interesi orijskih železnic, ki so večidel v avstro-ogrskih rokah. Avstro-ogrsko vlada je pripravljena pričeti s pogajanjmi, stavi pa kot predpogoj, da se vrne uprava teh železnic v posest družbe.

Pariz, 3. decembra. Diplomatična pogajanja med avstro-ogrskim poslaništvom in srbskim zunanjim ministrstvom v zadevi orijskih železnic, stoje še v prvem štadiju.

Belgrad, 3. decembra. Srbija je pripravljena izpolniti zahteve orijskih železnic glede škoda, ki so jo trpele orijske železnice med vojno in glede odškodnine, oziroma odkupnine za te železnice. **Srbija vztraja na tem, da prevzame orijske železnice v svojo upravo, ker to zahtevajo državni, zlasti pa strateški interesi.**

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanske.** Promet meseca novembra 1913. 1626 strank je vložilo 832.411 K 32 v, 1229 strank je dvignilo 706.096 K 41 v. Stanje vlog 42.469.928 K 39 v.

— Zrebanje turških srečk. Pri nedeljskem zrebanju turških srečk je dobila št. 1,563.796 glavni dobiček 400.000 frankov, 30.000 frankov št. 1,965.658, po 10.000 frankov št. 1,242.562 in št. 1,523.049.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni do mačega zdravila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego **„Mollo-vo francosko žganje in sol“**, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kako to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica št. 2. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni založnik, **Dunaj, Tuchlauben 9.** V zalozah po deželi je zahtevali izrecno **MOLL-ov** prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 33

Z eno roko zamore se mnogo-krat revmatične, gihtične in neuralgične bolečine odpraviti, ako se namreč s to roko poprime za steklenico Fellerjevega bolečine odpravljajočega esenc - fluida z zn. »Elzafluid«, katerega imajo previdni ljudje vedno doma. Komur naših čitateljev še primanjkuje, temu svetujemo, da naj naroči 12 steklenic za 5 K od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 238 (Hrvaško), kjer dobi tudi Fellerjeve odvajalne kroglice, 6 škatljic za 4 krone franko.

Na splošno zahtevo!

Narodni dom. Narodni dom.
Dvorana „Slavec“.

Akademsko predavanje

g. prof. Weissa z zanimivimi eksperimenti o hipnozi in sugestiji (o nezavednem duševnem življenju) tema: histerična ženska,

se vrši

v četrtek 4. decembra v dvorani Slavec ob polu 9. uri zvečer. Vstopnina 1. krono.

Srednješolci nimajo pristopa.

Dame dobrodošle! Dame dobrodošle!

Kar Odol posebno odlikuje pred vsemi drugim čisti, je njegov posebni trajni učinek ki ga je najbrž izvajati odtod, da se Odol pri izplakovanju ust v zobe in ustno sluznico takorekoč vsesa jih impregnira in obenem usta prevleče z mikroskopsko tenko pa pogosto antiseptično plastjo, ki učinkuje se cele ure po izplakovanju ust. Tega trajnega učinka nima noben drug preparat, ki prihajajo v položaj za vsakdanje negovanje ust in zob. Onemu, ki Odol rabi vsak dan, daje zavest, da so mu usta za več ur zavarovana proti učinkom kislinskih snovi in povzročevalcev gnilebe, ki razjedajo zobe.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dunajske borze 3. decembra 1913.

Valutni papirji.	Denar	Blagovni
4% majevna renta	82.55	82.75
4-2% srebrna renta	85.70	8.90
4% avstr. krona renta	82.—	83.20
4% ogr.	83.20	82.40
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	84.—	85.—

Srečke.	455—	465—
„ iz 1. 1860 1/2	685—	697—
„ „ 1864	284—	294—
„ „ 1864	287—	297—
„ „ 1864	244.50	254.50
„ „ 1864	233.50	243.50
„ „ 1864	474.50	484.50
„ „ 1864	475—	485—
„ „ 1864	62.50	66.50
„ „ 1864	51.85	58.85
„ „ 1864	31.95	36—
„ „ 1864	26.75	30.75
„ „ 1864	231—	234—

Valute.	11.40	11.45
Ceklni	117.70	118—
Franki	95.25	95.45
Lire	94.70	94.90
Rubli	253.25	254.25

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 3. decembra 1913.		
Termin.		
Pšenica za apr. 1914	za 50 kg	11.50
Rž za apr. 1914	za 50 kg	8.78
Oves za apr. 1914	za 50 kg	7.52
Koruz za maj 1914	za 50 kg	6.46

Meteorološko poročilo.

dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2.	2. pop.	739.0	4.2	brezvetr.	jasno
„	9. zv.	741.3	0.4	sl. zah.	megleno
3.	7. zj.	741.3	—2.1	brezvetr.	megleno

Srednja včerašnja temperatura 0.6, norm. 0.2° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Brez posebnega obvestila.

V globoki žalosti potrti naznani vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskrenoljubljena mati, stara mati, sestra in tača, gospa

Terezija Urbančič

v sredo dopoldne, v starosti 74 let, previdena s sv. zakramenti, mirno in vdano preminila.

Truplo prebije pokojnice se bode v petek, dne 5. decembra ob 3. uri popoldne slovesno blagoslovilo ter iz hiše žalosti, Rimska cesta št. 23 prepeljalo v rodbinsko grobnico k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, 3. decembra 1913

Ivanka Franchetti roj. **Urbančič**, hči **Franc Urbančič**, sin. **Engelbert Franchetti**, zet. **Silva, Vilij, Magda, Engelbert, Ivan, Vladko** in **Vinko Franchetti**, vnuki in vnukinje.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

ZAHVALA.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom bolezn in smrti naše nepozabne soproge, matere, tače in stare matere, gospe

Franje Velkaverh vdove Mally

posestnice

kakor tudi za mnogobrojno časteče spremstvo drage pokojnice, izrekamo vsem cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem od blizo in daleč našo presrečno zahvalo.

Osobito pa se iskreno zahvaljujemo sl. pevskemu društvu »Glasbena Matica« za ganljive žalostinke in vsem ljubeznivim darovalcem prekrasne cvetja.

Ljubljana, dne 1. grudnia 1913.

Žalujoci rodbini Velkaverh, Mally.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblasčeno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Pozor!

Veliko denarja si prihranite, če kupite sedaj manufakturno blago pri

J. GROBELNIKU

prej Franc Souvan sin Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Zakaj? Radi slabe sezije in velike zaloge **Zato prodajam do**
hočem vendar zimsko blago razprodati **prohlica po za**
30% znižanih cenah!

Nihče naj ne zamudi te redke prilike res lepo novo blago ceno kupiti. Primerna božična darila: svile, žameti, pliši, volneno in pralno blago, sukno, rute vseh vrst. — Preproge, velike in na meter, preproge za pred posteljo, za na stene, za čez zofo; koci za potovanje in odeje. — Perilno blago.

Važno za vsacega!

Kavarna „Central“.

KONCERT.

Vsaki večer 3077

nastop priljubljenega

„Original The Wehling's Ensemble“.

Lastni orkester.

Vso noč odprto! Vstop prost!

Večeri smeha.

Narodna knjigarna
Ljubljani

ima v zalogi lepo zbirko

HRVAŠKIH KNJIG

ki jih prodaja
antikvarično
po izredno nizkih cenah.

Zahtevajte

prvi izpopolnjeni cenik

brezplačno.

Modra gospodinja ve kaj je dobro

in rabi zato jedilno mast „Ceres“ pri kuhanju, pečenju in praženju. Ve tudi, da vsebuje živalska mast dostikrat 15% vode in vzame vsled tega pri vporabi jedilne masti „Ceres“, ki je popolnoma čista in ne vsebuje vode, vedno 1/4 manj nego kake druge jedilne masti. Jedilno mast „Ceres“ priporočajo zdravniki bolnim na želodcu.

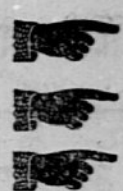

Novosti za jesensko sezono

kakor tudi

OBLEKE PO MERI

najnovejše oblike pri:

B. Götzl

Ljubljana

Mesni trg 19 — Stari trg 8.

5000 kg črnega brinja

se ceno prodaja.

Več pove Vinko Sandalj, Lupo-
glava — Istra. 4284

Nemeblovana soba

se išče.

Pismene ponudbe pod šifro „prazna
soba/4280“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Proda se

hiša št. 62

v Domžalah parc. št. 325/1, vlož.
št. 91 kat. obč. Domžale. V imenovan
hiši se je izvrševala do sedaj špece-
rijska obrt v zvezi s prodajo tobaka
in gostilniško obrtjo. 4193Poizve se pri lastniku Ivan Ka-
stelicu v Ljubljani med 9. in 12.
uro dopoldne v pisarni železolarne,
strojarne in ključavničarske tovarne Ka-
stelic & Žabkar v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 48.Ako se hočete zabavati in užiti
par veselih ur, naročite si

MUHE

kratkočasne zgodbe.

Spisal Blaž Pohlín.

Broširano K 1 50, vezano K 2 40.

Dobiva se v

4285

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Kontoristinjo

Slovenko, z lepo pisavo, sprejme
tako tovarna v Pragi. Prosi se za
prepise izpričeval iz meščanske in tr-
govske šole (ne originale, ker se zanje
ne garantira) brez poštna znamke
vendar s priloženo sliko. — Slednjič
se prosi za izrecno dovoljenje staršev,
da sme službo sprejeti. Mesečna plača
90 K. Vožnja do Prage povrnjena.Tozadve prošnje pod šifro
„Dalibor 18“ restant, poštni
urad Praga 22. 4261

Skladiščnik in paznik

vešč v govoru in pisavi obeh deželnih
jezikov, ter deloma v stavbnih mate-
rijalnih in lesu, se išče. Ponudbe z
zahtevo plače pod „A. W.“ na upravn-
ništvo »Slovenskega Naroda«. 4247

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Nasladniki

so že zdavnaj spoznali, da je

Barbolanijev jesih

vendar najboljši. Jedila, pripravljena z
jesihom, so z Barbolanijevim jesihom
resnično pikantna. Modra gospodinja,
ki z enako ceno želi vedno najboljšo,
bo torej zahtevala samo Barbolanijev
jesih. Dobiva se po vseh specerijah.
Barbolani izdeluje kisov špirit izborne
slasti ter prve vrste namiz jesih. Zdravju
absolutno neškodljivo. Obe vrsti vele-
prima, neprekoslivi po kakovosti do-
bavljiva vsled svoje realnosti že 50 let
4253 obstoječa firma

BR. BARBOLANI

Celovec, Ebenthalerstrasse 1 (Koroške).
Odda se zastopstvo.Za Belgrad-Srbija se sprejme
tako

dojilja (ama).

Zahteva se, da je zdrava, čista in in-
telligentna, z znanjem nemškega jezika,
na kar se pripomi, da mora dati svoje
mleko pri zdravniku analizirati — in
pri ponudbi dotično spričevalo vpo-
slati — nakar se bode pri sprejemu
dotični znesek, kakor potni izdatki za
brzovlak do Belgrada povrnil in na-
posled ako dotična vsaj eno leto v
službi ostane, tudi za nazaj stroške
povrnjene dobi. 4264Samo zdrave in čiste naj se takoj
javijo s navedbo mesečne plače na
naslov: gg. Israela Russa sinovi,
Belgrad, Srbija.

Razglednice

umetniške,

in

pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

Proti prahajem, luskinam

in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tanne-chinin tinktura

za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje

luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot

dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,

medic. mil. medicinal. vin, specialiti-

tet, najfinjših parumov, kirurških

obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega

jubli. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi

člani bolniških blagajin južne železnice,

c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške

blagajne v Ljubljani.

Trgovski lokal

z mehaninom 4060

se s 1. majem 1914 odda na Starem trgu št. 8.

Več pove

Josip Pok, Stari trg št. 14.

Najsolidnejši vir

40 m dobrih ostankov za obleke K 18—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga „ 20—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18—
6 parov velikih rjuh „ 10—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13—
tucat dobrih brisač „ 2-90
tucat prav težkih brisač „ 4-80
10 toplih zimskih rut „ 5—

Adolf Zucker, Plzeň št. 504 (Češko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neuga-
jajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci
se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj
za trgovce, krošnjare in sejmarje.

Spretni akviziterji

za inserate, se tako sprejmejo
proti visoki proviziji. Pojasnila daje
Miro Kamenšek, Ljubljana, Prule
št. 4. od 1.—2. popoldne.

Starejši

asistent farmacije

Hrvat, išče stalnega mesta v le-
karni na Kranjskem. Reflektura samo
na stalna mesta. Nastop 2. ali 15. fe-
bruarja. 4207

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Sprejme se takoj

stenograf

praktično popolnoma izvežban v
slovenski in nemški stenografiji ter v
strojepisju. 4278Lastnoročno pisane ponudbe na
upravn. »Slov. Naroda«.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

- 1) veleposestvo pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem),
nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj,
 - 2) novo zidana pritlična hiša v Rudniku pri Ljubljani, nekaj
sveta zraven, za eno družino,
 - 3) dve enonadstropni hiši na Selu pri Ljubljani, v katerih
bližini se zida nova šola.
- Povsod potrebna je v primeri z vrednostjo le prav mala glavica:
ad 1) 30.000 K, ad 2) 2000 K, ad 3) 20.000 K — S posestvom ad 1) zdru-
žena je pravica lastnega lova — prijetno letovišče.
- Pojasnila potom upravnštva tega lista ali posredovalne pisarne Valentin
Azzetto, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8.

Št. 32.354,

4231

Razglas.

Radi oddaje onih delov vsled vravnave Save pridobljenega sveta v
v progi Tacen-St. Jakob, glede katerih poteče doba dosedanjega zakupa s kon-
cem leta 1913, vršila se bodedne 10. decembra 1913 s pričetkom ob 10 uri zjutraj v Tacnu,
dne 11. decembra 1913 s pričetkom ob 8 uri zjutraj na Ježici,
dne 12. decembra 1913 s pričetkom ob 10 uri dopoldne pri
savskem mostu blizu St. Jakoba javna usna dražba na licu mesta.Z zakupom savskih v naravi izkoličanih parcel, ki se sklne za 5 let,
prične na podlagi pogodbe z dnem 1. januarja 1914, pridobi zakupnik pravico
do nabave finega peska, rezanja vrbin, oziroma do užitka trave in stelje.

Zakupnino bo plačati po odobritvi pogodbe pričetkom vsakega leta

vnaprej po vložnih listih c. kr. poštne hranilnice.

Zakupnino za prvo leto t. j. za leto 1914 je plačati obenem s podpi-
sanjem pogodbe, ki se sklne na licu mesta povodom dražbe s pridržkom

odobrenja od strani c. kr. deželne vlade.

Pogodbeni pogoji so na vpogled pri stavbnem oddelku deželne vlade.

Erjavčeva cesta št. 13, II. nadstropje ob uradnih urah.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko,

Ljubljana, dne 26. novembra 1913.

Moderna špecerijska oprava

kakor: omare s predali, pudelni s prozornimi predali ter
pudelni z basini za olje s cement. zajemalnimi merami kom-
pletne, vrči za olje, opremljene pločevinaste oprave za kavo,
stroj za rezanje gnjati ter držalo za gnjat z marmornato
ploščo, marmornata, balančna ter decimalna tehtnica, uteži
železne ter iz medenine, železne blagajne troje velikosti, ter
dve regist. blagajni-novejšega sistema, zajemalke, okna, vrata
ter jeklene rolete iz valovite pločevine se proti primerni ceni

prodaja in je na vpogled pri 4238

Krajnski stavbni družbi v Ljubljani,

Levstikova ulica št. 19 ali Vrtača št. 5.

Krajnski stavbni družbi v Ljubljani,

Levstikova ulica št. 19 ali Vrtača št. 5.

Miklavžev teden.

6 dni izredno nizke cene 6 dni

pri trdki

3275

A. Schweitzer,

zaloga slovitih mnihovgraških čevljev
Ljubljana, Prešernova ulica št. 48

nasproti Gričar & Mejač.

Velika zaloga vsakovrstnih otroških, damskih in moških
čevljev, copat in galoš, krasnih plesnih čevljev.

PALMA kavčukovi podpetniki. Ne zamudite prilike! Samo šest dni!

Hc 803/13-1

4283

Razglas javne dražbe.

Na predlog dedičev dne 10. novembra 1911 v Meranu zamrle Ninke pl.
Stöckl roj. Mayerfels dovoljuje c. kr. okrajna sodnija v Meranu prostovoljno
dražbo v zapuščino spadajočihantikvit, srebrnine, zlatnine in dragocenosti,
hišne oprave, obleke, porcelana, majolik, slik

v cenilni vrednosti 15.000 K.

Ta dražba se odredi na dan 15., 16. in 17. decembra ob 9. dopoldne

in tako dolgo naprej, da se vse razproda.

Posamezni predmeti izklicali in prodajali se bodejo po cenilni vrednosti

in proti gotovem plačilu najvišjemu ponudniku, ki ima kupljene predmete

tako odstraniti.

Dražba se vrši v pritličnih restavracijskih prostorih Narodnega

doma v Ljubljani na desni strani vhoda.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1913.

Ivan Plantan,

c. kr. notar kot sodni komisar.

Krađniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. Z.

Otvoritev XVI. sekcije

pričenjajoče se s 1. januarjem 1914. Deleži po 200 K se plačajo v 60 me-
sečnih obrokih po 4 K = 180 K, kar da z dobičkovnim prebitkom 6% obrestenja.

Deleži se precej lahko obremene s predumi, od katerih se plačujejo stalne 6% obresti.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-od zneskov nad 2000 kron ob 90-

dnevni odpovedi: 5 1/4 % dnevni odpovedi: 5 1/2 %

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Pri vlogah preko 10.000 K se morejo dvigati

obresti četrtletno. Nič rentnega davka. Vložne knjžice se sprejemajo v šrambo. —

Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.350.000. Jamstvo zadružnih

deležev: K 6.500.000. Rezervni fond v vrednostni papirji: K 575.000.

Pojasnila daje brezplačno:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip št. 22,

: vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne. :

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Edna posebnost
likerja je

Zdravnik želodca

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izobno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Razveselite

svojo soprogo, svojo hčer, svojo nevesto z najlepšim božičnim darilom: **izvirnim**

Singerjevim šivalnim strojem.

Dobi se samo
v naših pro-
dajalnah s ta-
kim izveškom:

in s to
var-
stveno
znamko

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Novo mesto, Kranj, in Kočevje, ali pa po
naših potnikih.

3892

TOVARNA ČEVČELV TRŽIČU NA GORENJSKEM
PETER KOZINA & KO.
LJUBLJANA

PRODAJA NA DROBNO IN DELELO. NA BREGU 20. POKOŠT JAKO BENEŽA MOSTA

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—
Cene za dame K 12.—, 15.—, 18.—
Cene za dečke 36/39 K 10.—, 12.—
št. 22-25 26-28 29-31 32-35
Cene za otroke K 5, 6, 7, 8.

Garantirana kakovost.

Cenejšje vrste od K 1-50 naprej.

1091

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev ali lipov, razpošiljanje franko v pločevinastih skatljicah po 5 kg po povzetju za K 8-50. Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe. Izvoz medu (Erster ung. Bienenhonig-Export) **BALATONFÖKAJAR**, (Ogrsko)

Nadležne kocine in pege

na obrazu odpravi v najkrajšem času z zajamčeno neškodljivim sredstvom in gotovim uspehom 3855

Minka Kocjan, izprašana maserka, Sv. Petra cesta 28, skozi vežo.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kite, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

! Redka prilika!

Velik oddelek

moških srajc

se prodaja, dokler bo kaj zaloge po izjemnih cenah

in sicer:

cefir la, lepi vzorci
po 3.—, 4.—, 5.— K.

šifon la, bel, z gladk. prsmi
po 3-50 in 4.— K

pri

A. Persche
Pred škofijo 21.

4255

Kdor ljubi dobro kavo,

rabi kot pridatek „pravi zagrebški :Franck“ z kavinim mlinčkom. — Kdor ga še ne vporablja, pogreša najboljše.

emp 45/25.642

Vedno velika zaloga
klobukov in čepic
lastnega izdelka.

Kupuje kože vseh divjačin po najvišjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje

kožuhov vseh vrst, kakor tudi **damskih jop, kolerjev, mufov**. V zalogi ima vedno veliko izbiro vseh vrst **kožuhovine**. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po **najnižjih cenah**.

J. Wanek, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

7975 št./V. u.

4214

Razglas

S katerim se vojaškotaktni obvezanci pozivajo v zglasitev.

Na podstavi zakona z dne 10. februarja 1907. drž. zak. št. 30, se morajo vsi vojaškotaktni obvezanci do prestanka svoje vojaškotaktsne obveznosti vsako leto meseca januarja zglasiti pri tisti občini, ki imajo v njej dne 1. januarja tistega leta svoje bivališče.

Oprostilo od osebnega dohodninskega davka ali od službene nadomestilne takse, ki ga je zaradi svojega 1200 K ne presegajočega dohodka ali iz drugih razlogov pričakovati ali ki je v prejšnjem letu nastopilo, ne oprosti od dolžnosti zglasitve.

Zglasitev se sme izvršiti pismeno ali pa ustno.

Pismena zglasitev se zgodi tako, da se pošlje na občino dva, po vseh rubrikah s čitljivo pisavo popolnoma in resnično popolnjena zglasovalna formularja. Zglasovalni formularji se dobivajo pri c. kr. okrajnem glavarstvu in pri občinskem predstojništvu (pri mestnem magistratu) brezplačno. Pošiljatve zglasitev v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, so poštne proste. Zglasovalni formularji so urejeni tako, da se zganejo in adresirajo ter brez pismenega zavoja oddajo na pošto.

Ustne zglasitve vpiše občina v oba zglasovalna formularja.

Zglasitve, ki se izvrše s posredovanjem tretje osebe, ne odvežejo tistega, ki se je dolžan zglasiti od odgovornosti za izpolnitev njemu naložene zaveznosti.

Tistim, ki so dolžni se zglasiti, pa predpisane zglasitve ne izvrše pravočasno ali pa jo izvrše v bistvenih točkah nepopolno, se sme naložiti denarna kazen do 50 K. Vojaškotaktni obvezanci, ki v svojih zglasitvah vedoma zakrivate zamolčevanje ali neresnične napovedi, zapadejo — v kolikor dejanje ne utemelji učina, ki ga je po obnem kazenskem zakonu kaznovati kot kaznjivo dejanje — denarnim kaznim do 500 K in ob posebno obtežujočih okoliščinah do 1000 K. Kadar denarnih kazni ni mogoče iztirjati, se izpremene v zaporne kazni.

Vrhutega je političnemu oblastvu danona prosto voljo, da takrat, kadar se zglasitev ne izvrši pravočasno ali kadar se izvrši nepopolno na podstavi znanih podatkov ali podatkov, ki se uradoma doženo, takoj določi vojaško takso.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 24. novembra 1913.

Največja prodaja za Miklavža in Božič!

Konfekcija za dame, gospode, deklice in dečke po jako znižanih cenah!

Zimska obleka v najnovejši okusni izdelavi za 20—30% ceneje kot drugje!

Pred nakupom naj si vsak ogleda

Angleško skladišče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Znižane cene!

Praktična Miklavževa darila

priporoča največja in najstarejša konfekcijska trgovina

Gričar & Mejač, Ljubljana, Prešernova ulica št. 9.

Solidna posrežba!

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli.
Lestnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. del. boln.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarstva dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlji.

Moderne kožuhovine za dame

kakor mufi in ovratnice, otročje garniture, kožuhovine, čepice, ovratnice in rokavice za gospode v obilni izbiri in po poljubni ceni v modni in športni trgovini
P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
bolzam Rila vaših kurjih oces, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh
brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. Kemény,
Kauasch (Kassa) I. Postl. 12/64 Ogrsko.

Proda se zdravniku ali lekarnarju
skoraj nova 4273

domača lekarna

z vsemi potrebnimi pripravami in zdravili: tehtnice, možnarji, miza, stelaže, omare, police s čednimi posodami iz porcelana, lesa in stekla.

Ponudbe pod šifro „Domača lekarna“ v Senožetah, poste restante.

1914 ADRESAR za Kranjsko

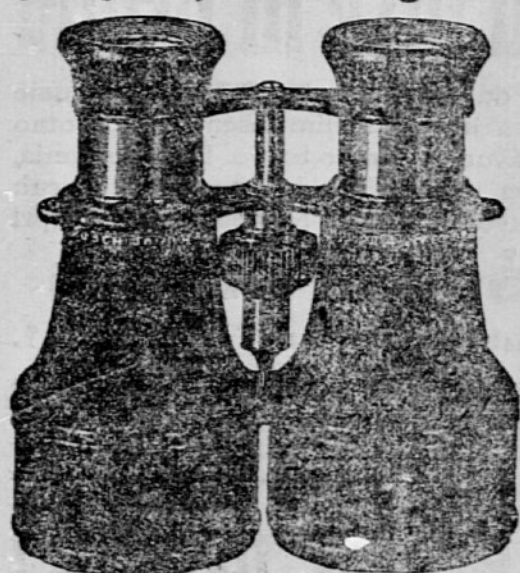
izide v kratkem.

Tozadavna pojasnila daje

Tiskarna Anton Slatnar v Kamniku.

Fr. P. Zajec

Izprašan optik,
zalagatelj c. kr. armade, vojne morarice, domobrancev itd.
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških in zdravniških predpisih. — Z elektr. obratom moderno urejena delavnica
Najnovejši cenik brezplačno!

Lepa in koristna Miklavževa darila

po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk
LJUBLJANA, Stari trg št. 18.

Najboljše sredstvo

zoper prehlajenje

je dobra in topla spodnja obleka.

Veliko izbiri zimskih pletenih srajc, jopic, spodnjih hlač, trpežnih in krasnih nogavic in gamaš, dobite pri trdki

A. & E. SKABERNÉ

Špeciální oddělek za pletenine in perilo, v lastni hiši Mestni trg št. 10
(prejšnja trgovina z železnino).

Pripravna darila za Miklavža in Božič.
Cene izredno nizke! Blagovolite si ogledati tudi naše izložbe!

Igrače in lepa darila za Miklavža in Božič

prodaja po solidnih cenah

Vaso Petričiča nasl. J. Samec
Ljubljana Mestni trg Ljubljana

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. obitstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

samo pod Trnovo št. 2.

poleg Čevljarkega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, frakov itd.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Klobuki cilindre in čepice
V najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pristni Panama-slammiki od 9 K do 50 K.

Modni salon Stuchly - Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica. 3
Priporoča po najnižji ceni cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo

zimskih klobukov in šport. čepic za dame in deklice.

Priznано dobro blago. — Nizke cene.

Popravila se točno izvršujejo. 1463 Zalni klobuki vedno v zalogi.

Wotan svetilka

z vlečeno svetilno žico

V zalogi pri elektrarnah in instalatejih

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 3,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

4 3 0 / 4 4 0

Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

vseh vrst po dnevnem kurzu.